

Skatteutskottets betänkande

1999/2000:SkU18

Allmänna motioner om taxering och skattebetalning
m.m.

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet motioner från den allmänna motionstiden 1999 som rör taxering, skattebetalning och folkbokföring. Utskottet avstyrker samtliga motioner.

Till betänkandet har fogats 20 reservationer (m, v, kd, c, fp) och ett särskilt yttrande (m).

Motionerna

1999/2000:Sk326 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) vari yrkas

14. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förbättrade möjligheter att erhålla F-skattsedel.

1999/2000:Sk327 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter (fp) vari yrkas

13. att riksdagen beslutar att avskaffa skattetillägget för fel i momsredovisningen i enlighet med vad som anförts i motionen,

15. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om enklare F-skatteregler.

1999/2000:Sk643 av Ola Karlsson och Lars Lindblad (m) vari yrkas

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag till sådan ändring att avbytarverksamhet klassas som näringsverksamhet,

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag till sådan ändring att F- och FA-skattsedel skall bli enklare att erhålla,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om signaler till allmänheten angående försörjningsalternativ.

1999/2000:Sk668 av Kenneth Lantz (kd) vari yrkas

1. att riksdagen hos regeringen begär en utredning om hur man effektivt skall nå fram till och beskatta "non-filers",

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att undersöka hur skattemyndigheten kan bli ännu mer effektiv i kampen mot ekonomisk brottslighet.

1999/2000:Sk673 av Kerstin Heinemann m.fl. (fp,m,kd,c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts

om begränsning av möjligheten att efter viss tid ta ut dröjsmålsränta i skattemål.

1999/2000:Sk677 av Kenth Skårvik m.fl. (fp,m,kd,c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att införa en förenklad bokföring och deklARATION för de minsta företagen.

1999/2000:Sk682 av Kenth Skårvik m.fl. (fp,m,kd,c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att alla skattskyldiga som så önskar tilldelas F-skattsedel utan annan prövning än om näringsförbud föreligger.

1999/2000:Sk694 av Cristina Husmark Pehrsson (m) vari yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inbetalning av källskatt och arbetsgivaravgift,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en second opinion vid avslag av F-skattsedel,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att koppla utbildning och ansökan av F-skattsedel.

1999/2000:Sk696 av Anne-Katrine Dunker och Ewa Thalén Finné (m) vari yrkas

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förenklade rutiner.

1999/2000:Sk700 av Ingemar Josefsson (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att en utredning eller översyn bör genomföras för att pröva införande av licensavgifter.

1999/2000:Sk706 av Henrik Westman och Patrik Norinder (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om införande av schablonskatt.

1999/2000:Sk735 av Maria Larsson (kd) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att låta fakturadatum vara styrande för såväl avsändare som mottagare vid momsredovisning till skattemyndighet.

1999/2000:Sk736 av Holger Gustafsson och Kenneth Lantz (kd) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att minska såväl de internationella som de nationella incitamenten till skattebrott.

1999/2000:Sk758 av Ola Karlsson och Lars Björkman (m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ändringar av skattereglerna,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om regelverkets utformning.

1999/2000:Sk801 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar att från den 1 januari 2000 återinföra tidigare regler avseende tredjemanskontroll, revision under löpande period, under-

rättelse om revision, föreläggande, tredjemansföreläggande och tullagen i enlighet med vad som anförts i motionen,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om skattetillägg,

3. att riksdagen beslutar att avskaffa skattetillägg från den 1 januari 2000 när det är fråga om periodiseringsfel avseende såväl direkt som indirekt skatt i enlighet med vad som anförts i motionen.

1999/2000:Sk802 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att statsanställda på sina lönebesked skall få uppgift om sina totala lönekostnader.

1999/2000:Sk803 av Britt-Marie Lindkvist och Christina Nenes (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om möjligheten för skattemyndigheten att kunna avkräva legitimation vid kontroll av dem som bedriver torg- och marknadshandel.

1999/2000:Sk804 av Göte Jonsson (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om enklare regler för erhållande av F-skattsedel.

1999/2000:Sk805 av Ingvar Eriksson och Ola Sundell (m) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag som gör det lättare att erhålla F-skattsedel.

1999/2000:Sk806 av Stefan Hagfeldt och Ola Sundell (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av att synliggöra skatter och arbetsgivaravgifter.

1999/2000:Sk807 av Marie Engström m.fl. (v) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en snabbutredning av granskningssituationen på skattemyndigheterna,

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag i enlighet med vad i motionen anförts om arbetsgivares skyldighet att medverka vid betalning av kvarstående skatt,

3. att riksdagen hos regeringen begär förslag i enlighet med vad i motionen anförts om betalningstid för kvarsatt.

1999/2000:Sk810 av Agneta Ringman m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om återbetalning av skattemedel.

1999/2000:Sk811 av Birgitta Carlsson m.fl. (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att det måste vara enklare att erhålla F-skattsedel.

1999/2000:Sk812 av Per Rosengren och Marie Engström (v) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag till sådan ändring som i motionen anförts om rätt till legitimationskontroll vid revisioner.

1999/2000:Sk813 av Bengt Silfverstrand och Anders Karlsson (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en översyn av skatterevisionen.

1999/2000:Sk817 av Marie Engström och Per Rosengren (v) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en översyn av lagstiftningen på kontrolluppgiftsområdet.

1999/2000:Sk821 av Henrik Landerholm (m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om skattenämndernas sammansättning,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att ompröva skattenämndernas funktion i den framtida skatteprocessen.

1999/2000:Sk822 av Carin Lundberg och Sven-Erik Österberg (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om kontrolluppgiftsskyldighet även för inlösen.

1999/2000:Sk824 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter (fp) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om redovisning till riksdagen om utvärdering av de nya skattebrottsenheterna.

1999/2000:Sk901 av Roy Hansson (m) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag till översyn av bosättningsbegreppet för dem som tjänstgör utomlands för Svenska kyrkan eller annat trossamfund samt biståndsorganisationer i enlighet med vad som anförts i motionen.

1999/2000:Sk902 av Rune Berglund och Berit Andnor (s) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av att se över lagen om folkbokföring,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att utreda frågan om folkbokföringsdagen.

1999/2000:Ju805 av Mikael Oscarsson (kd) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av att se över skattelagstiftningen för de små företagen.

1999/2000:Sf615 av Ana Maria Narti (fp) vari yrkas

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om lättnader för småföretagare och enkla regler om F-skattsedel.

1999/2000:Ub813 av Agne Hansson (c) vari yrkas

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om rätt att vara mantalsskriven på hemorten under studietiden.

1999/2000:N273 av Per Westerberg m.fl. (m,kd,fp) vari yrkas

6. att riksdagen hos regeringen begär förslag till förenklad självdeklaration för egenföretagare i enlighet med vad som anförts i motionen,

7. att riksdagen hos regeringen begär förslag till ändrade regler för skatte-tillägg för fel i momsredovisningen i enlighet med vad som anförts i motionen,

18. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om slopande av straffavgiften vid för sent inlämnad deklaration.

1999/2000:N384 av Alf Svensson m.fl. (kd) vari yrkas

12. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utfärdande av F-skattsedel,

16. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om momsredovisning.

1999/2000:N386 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter (fp) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förenklad möjlighet för blivande egenföretagare att få ut en F-skattsedel,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att preliminär F-skatt bör betalas ut efter faktiskt intjänad inkomst för månaden före,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om införande av en s.k. förenklad företagardeklaration,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om skatteredovisning och skatteinbetalning,

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om slopande av skattetilägget för periodiseringsfel i momsredovisningen,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om införande av servicecheckar,

9. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ändrad tid för momsinsbetalning.

1999/2000:N387 av Eskil Erlandsson m.fl. (c) vari yrkas

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att F-skatten bör sättas upp till 100 % av föregående års skatt,

8. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om automatisk registrering hos Patent- och registreringsverket när ansökan om F-skattsedel sker.

1999/2000:A230 av Elver Jonsson m.fl. (fp) vari yrkas

13. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en förenklad självdeklaration för egenföretagare,

14. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om F-skattsedel till alla,

15. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om starta-eget-lotsar,

16. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om starta-eget-paket.

1999/2000:A807 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) vari yrkas

18. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att alla som vill skall få F-skattsedel,

19. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en förenkling av det regelverk som omgärdar företagande.

Förenklingar för företagare: utfärdande av F-skattsedel och startande av företag

Bakgrund

Den 1 april 1993 (prop. 1991/92:112, bet. 1991/92:SkU29) infördes i förenklande syfte nya regler för skatteavdrag och betalning av socialavgifter vid utbetalning av ersättning för arbete. Ändringen innebar att skyldigheten att göra skatteavdrag och betala socialavgifter knöts till vilken typ av skattsedel på preliminär skatt mottagaren har. En ny skattsedel på preliminär skatt för företagare – en F-skattsedel – infördes. En F-skattsedel fick utfärdas för den som bedrev näringsverksamhet eller som kunde antas komma att bedriva sådan verksamhet.

Den som för ett arbete anlitar någon som har en F-skattsedel är inte skyldig att göra skatteavdrag eller att betala arbetsgivaravgifter. Skattsedeln avgör däremot inte vilket inkomstslag en viss ersättning skall hänföras till vid taxeringen. Skattsedeln avgör heller inte det arbetsrättsliga förhållandet.

Den 1 januari 1998 ändrades skattebetalningslagens regler om utfärdande av F-skattsedel för att underlätta för egenföretagare i ett inledningsskede (prop. 1997/98:33, bet. 1997/98:SkU9). Avsikten var att bedömningarna skulle bli mer generösa och enligt den gällande lydelsen får en F-skattsedel utfärdas för den som uppger sig bedriva eller ha för avsikt att bedriva näringsverksamhet här i landet, såvida det inte finns skälig anledning att anta att näringsverksamhet varken bedrivs eller kommer att bedrivas. Genom ändringen har bevisbördan kastats om och det är inte längre den skattskyldige som skall visa att det är fråga om näringsverksamhet utan skattemyndigheten som får visa att det inte är sådan verksamhet.

Begreppet näringsverksamhet definieras i 21 § kommunalskattelagen som: ”yrkesmässig självständigt bedriven förvärvsverksamhet”.

Riksskatteverket (RSV) har i en rapport (1998:4) föreslagit att begreppet näringsverksamhet vidgas till att omfatta personer som, utan att vara inordnade i respektive uppdragsgivares verksamhet, riktar sig till ett flertal uppdragsgivare och har en affärsidé som innebär aktivt sökande av uppdrag på den allmänna marknaden genom annonsering o.d. Utvidgningen föreslogs ske genom att begreppet ”självständigt bedriven förvärvsverksamhet” ändrades till ”med viss grad av självständigt bedriven förvärvsverksamhet”. Enligt rapporten borde, oavsett om förslaget genomfördes eller inte, utbildningen av handläggare av F-skattefrågor ses över för att åstadkomma en snabb, korrekt och enhetlig bedömning av ansökningarna.

I budgetpropositionen för 1999 (volym 1, avsnitt 8 Skattefrågor, s. 143) redovisade regeringen sin bedömning att definitionen av näringsverksamhet inte bör ändras. De genomförda reformerna avseende förutsättningarna för utfärdande av F-skattsedel respektive förhandsbesked i taxeringsfrågor och de utbildningsinsatser som RSV föreslagit ansåg regeringen sammantaget resultera i en enhetlig och kompetent handläggning. I propositionen redovisades också att flera remissinstanser framhållit att de tillämpningsproblem som iakttagits inte har sin grund i lagtextens utformning. Även med en

Motionerna

Ett flertal motioner behandlar frågan om att det bör bli lättare att starta företag. Motionärerna anser att reglerna för tilldelning av F-skattsedel och särskilt skattemyndigheternas bedömningar av vad som skall anses vara näringsverksamhet inte är tillräckligt generösa. I några motioner påtalas att skattemyndigheternas handläggningstider i F-skatteärenden är för långa.

I *Moderaternas kommittémotion Sk326 yrkande 14 av Carl Fredrik Graf m.fl.* föreslås att etableringsfrihet skall råda och att i princip alla som ansöker om en F-skattsedel också skall erhålla en sådan. Samma innebörd har *motionerna Sk804 av Göte Jonsson (m) och Sk805 av Ingvar Eriksson och Ola Sundell (m)*.

I *motion Sk643 yrkandena 1–3 av Ola Karlsson och Lars Lindblad (m)* begärs att regeringen skall återkomma med ett förslag till regeländring så att avbytarverksamhet klassas som näringsverksamhet och att F- och FA-skattsedel skall bli enklare att erhålla. Motionärerna önskar slutligen ett tillkännagivande till regeringen om att skattemyndigheternas hantering av personer som försöker klara sin försörjning genom egen verksamhet lätt kan ge allmänheten en signal om att a-kassa och arbetslöshet är en bättre verksamhet än eget företagande.

I *motion Sk694 yrkande 3 av Cristina Husmark Pehrsson (m)* föreslås att i de fall skattemyndigheten avser att avslå en ansökan om F-skattsedel det skall vara möjligt att få en second opinion av en annan part, t.ex. ALMI. Motionärerna vill också koppla samman utbildning och ansökan av F-skattsedel (*yrkande 4*).

I *Kristdemokraternas partimotion N384 yrkande 12 av Alf Svensson m.fl.* understryks vikten av att klimatet för småföretagare blir bättre bl.a. genom att reglerna blir färre och enklare.

I *Centerpartiets kommittémotion N387 yrkande 8 av Eskil Erlandsson m.fl.* föreslås förenklade myndighetskontakter för företagare genom att en ansökan om F-skattsedel automatiskt skall kunna medföra registrering av företaget hos Patent- och registreringsverket (PRV). *Birgitta Carlsson m.fl. (c) i motion Sk811* framhåller att de nuvarande reglerna för F-skattsedel tillämpas alltför restriktivt och hindrar framväxten av nya företag och jobb.

I *Folkpartiets partimotion A807 yrkande 18 av Lars Leijonborg m.fl.* föreslås att alla som vill skall få F-skattsedel. I *kommittémotion Sk327 yrkande 15 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter (fp)* och i *motion N386 yrkande 1 (fp)* av samma motionärer anförts bl.a. att begreppet näringsverksamhet tolkas alltför snävt och godtyckligt samt att handläggningstiden är för lång.

I *motion A230 av Elver Jonsson m.fl. (fp)* föreslås, förutom att alla som vill skall tilldelas F-skattsedel (*yrkande 14*), ett system med ”Starta-eget-lotsar” (*yrkande 15*) och ”Starta-eget-paket” för blivande företagare (*yrkande 16*).

Ana Maria Narti (fp) anför i motion Sf615 yrkande 4 att lättnader för småföretagare och förenklingar när det gäller tilldelning av F-skattsedel har en särskild betydelse för invandrarbefolkningen.

Frågan om tilldelning av F-skattsedel aktualiseras slutligen i *flerpartimotion Sk682 av Kenth Skårvik m.fl. (fp, m, kd, c)*. Motionärerna anser att de nya reglerna inte infriat förhoppningarna och att det fortfarande är förknippat med betydande besvär och osäkerhet att ansöka om F-skattsedel. Motionärerna anser att F-skattsedel skall tilldelas sökande utan annan prövning än om näringsförbud föreligger.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill till att börja med framhålla att förutsättningarna för att starta nya företag i Sverige på det hela taget är mycket goda. Frågor om regel-förenklingar och om insatser för information till nya företagare är som utskottet redogjort för vid åtskilliga tillfällen (se bet. 1998/99:SkU9) väl uppmärksammade inom Regeringskansliet och inom skatteförvaltningen.

De nu gällande reglerna om tilldelning av F-skattsedel har genom den senaste ändringen utvidgats så att alla som bedriver eller avser att bedriva näringsverksamhet har möjlighet att få en sådan skattsedel. År 1998 var antalet ansökningar om F-skattsedel drygt 74 000. Av dessa avslogs endast drygt 600, dvs. mindre än 1 %, på den grunden att näringsverksamhet inte ansågs bedrivas. Behovet som framförs i motionerna om ytterligare utvidgningar av de aktuella reglerna förefaller mot den bakgrunden överdrivet. Enligt utskottets uppfattning skulle det föra för långt om alla som begär det automatiskt skulle tilldelas en F-skattsedel. Redan med de sedan 1998 gällande reglerna för tilldelning av F-skattsedlar kan man räkna med att ett ökande antal skattskyldiga kommer att få F-skattsedel trots att inkomsten av verksamheten vid taxeringen befinns vara inkomst av tjänst. Detta kan få negativa konsekvenser vid beskattningen som de berörda F-skattsedelinnehavarna inte har räknat med. En ytterligare uppluckring av systemet skulle öka problemet. Risken för missbruk talar också starkt för att prövningen om den som söker en F-skattsedel är näringsidkare inte får bli alltför summarisk. I det sammanhanget vill utskottet också erinra om att Branschsaneringsutredningen i sitt huvudbetänkande (SOU 1997:111) Branschsanering och andra metoder mot ekobrott föreslagit en skärpning när det gäller F-skattsedel för den som bedriver verksamhet i vissa branscher samt att skatteavdrag alltid skall göras från ersättningar till underentreprenörer vid vissa arbeten, dvs. även om mottagaren har en F-skattsedel.

Det är givetvis viktigt att skattemyndigheternas handläggning av ärenden om F-skattsedlar inte i onödan drar ut på tiden. Enligt en redovisning från RSV förefaller handläggningstiderna av de aktuella ärendena i allmänhet vara rimliga. Det ankommer på myndigheterna att följa denna typ av frågor och något uttalande av riksdagen behövs därför inte.

Utskottet vill avslutningsvis peka på att det enligt en redovisning som lämnats av RSV har inletts en sådan försöksverksamhet som föreslås i motion N387 yrkande 8 med förenklade myndighetskontakter mellan RSV och PRV.

Förenklingar för företagare: bokföring, deklaration och andra skatteregler

Motionerna

I flera motioner berörs regelverkets komplexitet och behovet av förenklingar främst för små och medelstora företag.

I *motion Sk677 av Kenth Skårvik m.fl. (fp, m, kd, c)* skisserar motionärerna ett system med förenklad bokföring och deklaration för de minsta företagen i syfte att stimulera nyföretagandet. Även i *motionerna N273 yrkande 6 av Per Westerberg m.fl. (m, kd, fp)*, *N386 yrkande 4 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter (fp)* och *A230 yrkande 13 av Elver Jonsson m.fl. (fp)* anføres att reglerna för småföretagarnas redovisning, bokslut och deklaration bör göras så enkla att flertalet egenföretagare kan klara sig utan kostsam hjälp utifrån.

I *motion Sk696 yrkande 3 av Anne-Katrine Dunker och Ewa Thalén Finné (m)* förordas förenklade rutiner för företagare eftersom små och medelstora företag som saknar juridisk och administrativ kompetens har svårt att överblicka och klara av gällande regelverk. I *motion A807 yrkande 19 av Lars Leijonborg m.fl. (fp)* påtalas behovet av en rejäl rensning i regelverket kring företagandet.

I *motion Sk758 yrkandena 1 och 2 av Ola Karlsson och Lars Björkman (m)* slutligen framhålls att den krångliga lagstiftningen och den osmidiga hanteringen från myndigheternas sida försämrar företagsklimatet. Motionärerna vill att skattelagarna och myndigheternas arbete utformas från ett företagarperspektiv.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet framhållit ovan är frågor om regelförenklingar för företagare redan väl uppmärksammade.

Regeringen tillkallade i oktober 1996 Förenklingsutredningen (Fi 1996:14) som enligt direktiven (dir. 1996:78) skall utreda införandet av ett förenklat deklara-tions- och redovisningsförfarande för de allra minsta företagen i fråga om inkomsttaxering och redovisning av mervärdesskatt. Uppdraget utvidgades i januari 1998 (dir. 1998:4) till att omfatta utredning om införandet av ett förenklat deklara-tions- och redovisningsförfarande för inkomsttaxering och redovisning enligt redovisningslagstiftningen för mindre tjänsteföretag som bedrivs som enskild näringsverksamhet.

Utredningen har avlämnat betänkandena (SOU 1997:178) Enskilda näringsidkare – översyn av skattereglerna och (SOU 1999:28) Kontantmetod för småföretagare. Förslagen bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Utredningen beräknas avsluta sitt arbete under innevarande år.

Utskottet erinrar också om att riksdagen har uppdragit åt regeringen (se bet. 1998/99:NU6) att lämna en årlig redogörelse om regelförenklingsarbetet samt att formulera ett mål för arbetet. Regeringen har också fått i uppdrag att göra en avstämning mot Småföretagsdelegationens samtliga förslag. En

redogörelse lämnades senast i budgetpropositionen (prop. 1999/2000:1, volym 1, s. 174, volym 11, utg.omr. 24, s. 15–17 jämte bilaga).

Under de senaste åren har RSV prioriterat att offensivt bedriva förenklingsarbetet avseende mindre företag. RSV har bl.a. under slutet av 1999 beslutat (dnr 10407-99/830) genomföra en förstudie och ta fram underlag för beslut om en omfattande utredning kring möjligheten att starkt schablonisera företagsbeskattningen för mindre företag. För att göra det lättare för de minsta företagen att deklarerat har RSV vidare på sin hemsida www.rsv.se lagt ut interaktiva deklaraionsblanketter, där småföretag som inte behöver göra årsbokslut får hjälp att fylla i vissa blanketter.

Då något tillkännagivande från riksdagen inte är motiverat avstyrker utskottet samtliga motioner i berörda delar.

Beräkning av F-skatt

Bakgrund

En schablonmetod för debitering av F-skatt (tidigare B-skatt), som innebär att sådana skatter skall debiteras med utgångspunkt från den senast debiterade slutliga skatten, infördes redan år 1954. För närvarande gäller enligt skattebetalningslagen (1997:483) att preliminär F-skatt skall tas ut med ett belopp motsvarande 110 % av den slutliga skatt som påförts den skattskyldige året före inkomståret. Understiger den slutliga skatten den ursprungligen debiterade F-skatten skall preliminär skatt i stället tas ut med 105 %.

Motionerna

I motion N386 yrkande 3 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter (fp) föreslås att preliminär F-skatt bör betalas med utgångspunkt i faktiskt intjänad inkomst för månaden före inbetalningen och i motion N387 yrkande 7 av Eskil Erlandsson m.fl. (c) föreslås att F-skatten bör sättas till 100 % av föregående års skatt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har även i andra sammanhang (se bet. 1998/99:SkU9 och bet. 1996/97:SkU23) framhållit att schablonuppräknningen vid debiteringen av F-skatt innebär en förenklad och arbetsbesparande hantering. Utskottet gör vidare bedömningen att den förväntade ekonomiska utvecklingen inte är sådan att det finns anledning att ändra procentsatserna för uttaget. Utskottet avstyrker därför motionerna N386 och N387 i berörda delar.

Servicecheckar

Motionen

I motion N386 yrkande 7 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter (fp) anförs att det är svårt för den enskilde att veta vilka regler som gäller för redovisning

av privata tjänster. Motionärerna förespråkar att det inrättas ett system med servicecheckar som metod för att betala lön och skatter till någon annan.

1999/2000:SkU18

Utskottets ställningstagande

Regeringen gav under hösten 1999 RSV i uppdrag att analysera möjligheterna till förenklingar vid privata tjänster. RSV:s promemoria Förenklad skattedeklaration innehåller bl.a. ett förslag som innebär att när en fysisk person betalat ut ersättning för arbete till en annan fysisk person, skall avdragen skatt och arbetsgivaravgifter kunna redovisas i en förenklad skattedeklaration. Genom att lämna den förenklade skattedeklarationen har uppdragsgivaren även fullgjort sin kontrolluppgiftsskyldighet. Promemorian är för närvarande ute på remiss.

Utskottet anser att ett tillkännagivande till regeringen i frågan inte behövs och avstyrker därför motion N386 i ifrågavarande del.

Skattemyndigheternas kontrollverksamhet, skattebrottsenheterna

Motionerna

I motion Sk813 av Bengt Silfverstrand och Anders Karlsson (s) uttalar motionärerna sin oro över utvecklingen på skatterevisionens område och förordar en skyndsam översyn där såväl omprioriteringar som tillförande av nya resurser bör kunna komma i fråga.

Skattebrottsenheternas verksamhet tas upp i motion Sk824 yrkande 1 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter (fp). Motionärerna begär att regeringen skyndsamt redovisar resultatet av en utvärdering av de nya skattebrottsenheterna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har i budgetsammanhang ofta betonat vikten av att skattemyndigheterna har tillräckliga resurser för kontrollverksamheten. Liksom motionärerna i motion Sk813 har utskottet tagit fasta på signaler om att kontrollverksamheten inte har kunnat upprätthållas till följd av att besparingar och personalindragningar inte i tillräcklig omfattning har kunnat mötas med rationaliseringar och effektiviseringar. Efter utskottets hemställan har riksdagen (1999/2000:SkU1y respektive bet. 1999/2000:SkU1) uttalat att regeringen bör göra en grundlig analys av bl.a. skatteförvaltningens långsiktiga resursbehov och kontrollverksamhetens avvägning. Regeringen har aviserat sin avsikt att återkomma i frågan i årets vårproposition.

Beträffande skattebrottsenheterna uttalade utskottet (bet. 1997/98:SkU10) när verksamheten startade att man kunde förutsätta att regeringen fortlöpande följde erfarenheterna av den nya organisationen. När frågan senast var aktuell (se bet. 1998/99:SkU9) utgick utskottet från att regeringen utan särskilt tillkännagivande från riksdagen i lämpligt sammanhang redovisar erfarenheterna från verksamheten. Utskottet vidhåller denna uppfattning.

Åtgärder mot skattebrottslighet

Motionerna

Motion Sk668 yrkande 1 och 2 av Kenneth Lantz (kd) behandlar problemet hur man skall komma till rätta med skattesmitare som inte har känd adress, bostad eller verksamhetsplats i Sverige, s.k. non-filers. Motionären föreslår att regeringen dels skall utreda hur man effektivt skall nå fram till och beskatta sådan verksamhet, dels undersöka hur skattemyndigheten kan bli ännu mer effektiv i kampen mot ekonomisk brottslighet i allmänhet.

I *motion Sk736 av Holger Gustafsson och Kenneth Lantz (kd)* anförs att det behövs en skattereform för att komma till rätta med problem som uppstått genom modern IT-teknik, den ökande internationaliseringen och den ökande benägenheten till skattebrott. Motionärerna föreslår att en utredning ser över hur man skall kunna minska de nationella och internationella incitamenten till skattebrott.

I *motion Sk700 av Ingemar Josefsson (s)* anförs att den ekonomiska brottsligheten är ett allvarligt och växande hot mot samhället. Motionären förespråkar därför att man undersöker om Branschsaneringsutredningens förslag med licensavgifter som ett första steg försöksvis kan införas i t.ex. torg-handeln. Samma tankegångar framförs i *motion Sk706 av Henrik Westman och Patrik Norinder (m)* som föreslår att det införs schablonskatt för att komma till rätta med fusket inom flera branscher.

I två motioner föreslås utökade befogenheter för skattemyndigheterna för att effektivisera skattekontrollen. I *motion Sk803 av Britt-Marie Lindkvist och Christina Nenes (s)* föreslås att skattemyndigheterna skall få möjlighet att avkräva legitimation vid kontroll av dem som bedriver torg- och marknadshandel. I *motion Sk812 av Per Rosengren och Marie Engström (v)* anförs att en av orsakerna till att myndigheterna inte kommer åt skatteunddragandet bl.a. är att de saknar tillräckliga befogenheter i samband med revisioner. I motionen föreslås att skatterevisorerna skall ha rätt att utföra legitimationskontroller vid revisioner.

Som ett led i kampen mot den ekonomiska brottsligheten föreslås i *motion Ju805 yrkande 1 av Mikael Oscarsson (kd)* att skattelagstiftningen för de små företagen ses över eftersom regelverket är anpassat till storföretag.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet med instämmande av riksdagen i olika sammanhang anfört är skattebrottsligheten ett mycket allvarligt problem som måste bekämpas med stor kraft. Denna brottslighet undergräver skattemoralen och hotar därigenom solidariteten i samhället. Utskottet har således samma grundinställning som motionärerna. Bekämpningen av skattefusk är en prioriterad uppgift inom skatteförvaltningen och – som framgått av föregående avsnitt – lade utskottet

vid den senaste budgetberedningen (bet. 1999/2000:FiU1, SkU1y) stor vikt vid att bl.a. skattemyndigheterna har tillräckliga resurser för verksamheten.

Skattefusk är en del av en vidare ekonomisk brottslighet som måste bekämpas på bred front. Det finns säkert skäl att, som motionärerna föreslår, förutom ökade ekonomiska resurser till myndigheterna också överväga olika förändringar i regelsystemen för att förebygga, upptäcka, utreda och lagföra ekonomisk brottslighet. Frågan har hög prioritet och regeringen beslutade med hörande av riksdagen i april 1995 om en samlad strategi mot den ekonomiska brottsligheten. I strategin slås fast som ett övergripande mål att påtagligt minska den ekonomiska brottsligheten genom åtgärder som innebär en kraftig förstärkning av samhällets samlade insatser mot sådan kriminalitet. För att genomföra dessa mål redovisades ett brett åtgärdsprogram som omfattade bl.a. förstärkt skattekontroll och förenklad skattelagstiftning och en rad andra åtgärder. För att underlätta arbetet inrättades en arbetsgrupp inom Regeringskansliet (regeringens ekobrottsberedning) bestående av tjänstemän från flera departement. Regeringen redovisar varje år läget beträffande den ekonomiska brottsligheten i en skrivelse till riksdagen – senast i skrivelse 1999/2000:22 som beretts av justitieutskottet (se bet. 1999/2000: JuU5).

När de gäller de konkreta förslag som framförs i motionerna Sk700, Sk706 respektive Sk803 och Sk812 om införande av licensavgifter/schablonskatt i vissa branscher respektive legitimationskontroll vid revisioner och i torghandeln vill utskottet anföra följande. Som redovisas i motionerna har förslag om s.k. licensavgifter lagts fram av Branschsaneringsutredningen (Ju 1995:11). Utredningens förslag bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Enligt vad utskottet erfarit har remissinstanserna varit övervägande negativa till förslaget om licensavgifter. Kritiken avser bl.a. att förslaget inte får någon egentlig effekt på skatteundragandet eftersom man kan förvänta sig en anpassning i de branscher där fusk förekommer så att minimivån också blir ett tak för skattebetalningarna. Systemet anses vidare krångligt eftersom det skall fungera parallellt med det ordinarie skattesystemet och förutsätter ett avräkningsförfarande. Slutligen har kritik riktats mot att hela branscher pekats ut som skattefuskare vilket naturligtvis drabbar även seriösa företagare inom branschen. Utskottet kan mot bakgrund av det anförda inte ställa sig bakom motionärens krav på ett tillkännagivande av riksdagen i frågan.

Skatteflyktskommittén (Fi 1995:04) föreslog att skattemyndigheten i samband med skattekontroll i verksamhetslokaler skulle få befogenhet att begära legitimation av personer på platsen. Förslaget mötte invändningar från vissa remissinstanser och regeringen (prop. 1997/98:100) ansåg att förslaget var alltför långtgående. Utskottet hade samma uppfattning (bet. 1997/98:SkU28) och avsåg vid detta tillfälle ett motsvarande motionsyrkande som det nu aktuella. I samma lagstiftningsärende (prop. 1997/98:100) infördes en lagstiftning som reglerar skattemyndighetens befogenheter vid kontroll av torg- och marknadshandeln. Utskottet delade även i detta fall regeringens uppfattning att det skulle föra för långt att införa legitimationskrav för den som ägnar sig åt torg- och marknadshandel. Utskottet har alltså samma uppfattning i legitimationsfrågan.

Revisionsregler, skattetillägg

Bakgrund

Den 1 november 1997 (prop. 1996/97:100, bet. SkU23) ändrades revisionsreglerna för att effektivisera skattekontrollen. Ändringen som grundade sig på Skatteflyktskommitténs betänkande (SOU 1996:79) Översyn av revisionsreglerna innebar att revision kan ske för löpande period och hos tredje man. Vidare får kassakontroll, lagerinventering och liknande fysisk kontroll företas i form av s.k. överraskningsrevisioner. Reglerna för tullrevision ändrades på motsvarande sätt.

Motionerna

I *motion Sk801 yrkande 1 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m)* föreslås av integritets- och rättssäkerhetsskäl att riksdagen skall besluta att från den 1 januari 2000 återinföra de regler om skatterevision som gällde före lagändringen 1997. Det gäller reglerna om tredjemanskontroll, revision under löpande period, underrättelse om revision, föreläggande och tredjemansföreläggande. Enligt motionen skall reglerna om tullrevision utformas på samma sätt som reglerna om skatterevision. Det innebär att tredjemansrevision, revision under löpande år och överraskningsrevisioner inte skall få förekomma vid tullrevision. Motionärerna föreslår också (*yrkandena 2 och 3*) att riksdagen i avvaktan på den pågående skattetilläggsutredningen skall besluta att från den 1 januari 2000 avskaffa skattetillägg när det gäller periodiseringsfel avseende både direkt och indirekt skatt.

Även i motionerna *Sk327 yrkande 13 och N386 yrkande 6 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter (fp)* framförs krav på att skattetillägget avskaffas för periodiseringsfel i momsredovisningen. Samma krav framställs slutligen i *motion N273 yrkande 7 av Per Westerberg m.fl. (m, kd, fp)* i de fall periodiseringsfelen inte varit till statens nackdel.

Utskottets ställningstagande

I samband med behandlingen av det förslag som ledde till att den nu gällande ordningen för revision antogs betonade skatteutskottet både den skattskyldiges rimliga krav på rättssäkerhet och integritet och att skattemyndigheterna fick lämpliga resurser, befogenheter och kontrollinstrument till sitt förfogande. Utskottet ansåg vidare att av effektivitetsskäl möjligheten till tredjemansrevision borde återinföras. Vid misstanke om skalbolagstransaktioner och bolagsplundringar borde enligt utskottet skattemyndigheterna kunna säkra uppgifter ur räkenskaperna innan bolaget töms eller säljs till en s.k. målvakt. Skattemyndigheterna borde också kunna göra iakttagelser av aktuella förhållanden i svårkontrollerad affärsverksamhet som riktar sig till enskilda konsumenter och där kvitto inte efterfrågas. Dessa omständigheter talade enligt utskottet för att skattemyndigheterna även borde få en möjlighet

att företa revision av löpande period. Slutligen ansåg utskottet att s.k. över-raskningsrevisioner måste kunna tillgripas i vissa särskilda fall, t.ex. för kassakontroll, lagerinventering och liknande. Utskottets bedömningar står sig alltså och utskottet avstyrker motion Sk801 i motsvarande del.

Skattetillägsutredningen (Fi 1998:07) som för närvarande ser över skatte-tillägsinstitutet beräknas slutföra sitt arbete vid utgången av år 2000. Utskottet anser inte att det är lämpligt att föregripa utredningens arbete och avstyrker motionerna Sk801, Sk327, N273 och N386 i motsvarande delar.

Uppgifter om skatt på lönebesked

Motionerna

I syfte att synliggöra det totala skattetrycket föreslås i *motion Sk802 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m)* att statsanställda på sina lönebesked skall få uppgift om de totala lönekostnaderna.

I *motion Sk806 av Stefan Hagfeldt och Ola Sundell (m)* anføres att enskilda löntagare har en självklar rätt att få alla skatter öppet redovisade på lönebesked och inkomstuppgifter.

Utskottets ställningstagande

Det står givetvis arbetsgivare fritt att som en frivillig serviceåtgärd till de anställda lämna information av ifrågavarande slag på lönebeskeden. Enligt vad utskottet känner till är en sådan ordning också vanligt förekommande. Utskottet vidhåller (se bet. 1998/99:SkU9) dock uppfattningen att det inte finns någon anledning att införa ett obligatoriskt uppgiftslämnande för arbetsgivarna, vare sig de är offentliga eller privata, och belasta dem med det merarbete och kostnader ett sådant uppgiftslämnande medför. Strävandena bör tvärtom vara att så långt möjligt begränsa arbetsgivarnas uppgiftsskyldighet. Utskottet avstyrker följaktligen motionerna Sk802 och Sk806.

Kontrolluppgiftsskyldighet rörande utländska värdepappersfonder m.m.

Motionerna

Två motioner tar upp brister i lagstiftningen när det gäller bankers och fondbolags skyldigheter i kontrolluppgiftshänseende beträffande utländska värdepappersfonder.

I *motion Sk817 av Marie Engström och Per Rosengren (v)* föreslås en översyn av lagstiftningen på kontrolluppgiftsområdet och i *motion Sk822 av Carin Lundberg och Sven-Erik Österberg (s)* föreslås en lagändring innebärande kontrolluppgiftsskyldighet även vid inlösen av andelar i utlandsregistrerad värdepappersfond samt vid inlösen av aktieindexobligationer.

Inom Regeringskansliet bereds för närvarande Skattekontrollutredningens förslag (SOU 1998:12) om att kontrolluppgift skall lämnas om utdelning och innehav på andel i utländsk värdepappersfond av den som betalat utdelningen. Beredningen omfattar också ett förslag från RSV om att utländska fondföretag som bedriver verksamhet i Sverige eller svenskt värdepappersinstitut som slutit avtal med sådant fondföretag, skall vara skyldiga att lämna kontrolluppgift om realisationsvinst eller realisationsförlust vid avyttring av andel i utländsk värdepappersfond. Finansdepartementet avser att under våren 2000 lägga fram en promemoria där de båda förslagen rörande kontrolluppgiftsskyldighet för utländska värdepappersfonder behandlas. Promemorian kommer också att behandla kontrolluppgiftsskyldighet vid avyttring genom inlösen.

Utskottet anser det inte lämpligt att föregripa den aktuella beredningen och avstyrker de berörda motionerna.

Deklarationstidpunkt

Gällande ordning

Enligt 2 kap. 28 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter skall förenklad självdeklaration lämnas senast den 2 maj under taxeringsåret. Särskild självdeklaration skall normalt lämnas senast den 31 mars under taxeringsåret.

Motionen

I motion Sk807 yrkande 1 av Marie Engström m.fl. (v) anförs att inlämnings- tidpunkten för den förenklade deklarationen har medfört att den tid skattemyndigheterna kan ägna sig åt granskning blivit för knapp. I motionen föreslås bl.a. att inlämningsdagen för de förenklade deklarationerna flyttas till den 31 mars. Motionärerna föreslår att det görs en snabbutredning av granskningssituationen på skattemyndigheterna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet utgår från att RSV och Finansdepartementet noga följer arbetsläget hos skattemyndigheterna och tar de initiativ som behövs för att gransknings- verksamheten skall fungera. Inom Regeringskansliet bereds för närvarande Skattekontrollutredningens (Fi 1995:05) slutbetänkande (SOU 1998:12) Självdeklaration och kontrolluppgifter. Utredningen har bl.a. föreslagit att den 2 maj blir gemensam deklarationsdag för alla deklarationsskyldiga. Med hänsyn till de överväganden som pågår rörande deklarationstidpunkten för olika kategorier skattskyldiga anser utskottet att det för närvarande inte är motiverat med något uttalande av riksdagen i denna fråga och utskottet avstyrker därför motion Sk807 i denna del.

Gällande ordning och bakgrund

Mindre företag skall redovisa utbetald lön, från lönen gjorda skatteavdrag och på lönen belöpande arbetsgivaravgifter senast den 12:e i månaden efter den månad då lönen betalades ut. Inom samma tidsfrist skall den avdragna skatten och arbetsgivaravgifterna betalas in till skattemyndigheten. F-skatt och särskild A-skatt skall betalas senast den 12:e i varje månad, i januari och augusti dock senast den 17:e. Ett nystartat företag som har debiterats F-skatt eller särskild A-skatt efter inkomstårets ingång skall betala skatten senast nyss nämnda dagar i var och en av månaderna som återstår efter utgången av den månad då skatten debiteras eller, om skatten debiteras efter den 20:e i en månad, efter utgången av den följande månaden.

Genom beslut i riksdagen under 1994 och 1995 skedde en långtgående anpassning av det svenska mervärdesskattesystemet till EG:s mervärdesskatte regler.

Med verkan fr.o.m. den 1 januari 1996 infördes nya redovisningsregler (prop. 1995/96:58, bet. 1995/96:SkU13, SFS 1995:1207). Beloppsgränsen för att redovisa moms i inkomstdeklarationen höjdes från 200 000 kr till en miljon kronor och redovisningsperioden kortades ned från två månader till en månad. Beskattningsunderlag som för beskattningsåret beräknades uppgå till mer än 10 miljoner kronor skulle medföra att deklarationen skulle lämnas senast den 20:e i månaden efter utgången av den redovisningsperiod som deklarationen avsåg. Om beskattningsunderlaget var lägre skulle deklarationen liksom tidigare lämnas den 5:e i andra månaden efter utgången av den redovisningsperiod som deklarationen avsåg. Beloppsgränsen 10 miljoner kronor för deklarationstidpunkten den 20:e i månaden efter redovisningsperioden höjdes senare till 40 miljoner kronor (prop. 1995/96:198, bet. 1995/96:SkU31, SFS 1996:713). Vidare ändrades inbetalningsdagarna i samband med skattekontoreformen – som bl.a. innebar gemensamma redovisningar, debiteringar och betalningar av moms och andra skatter och avgifter som företagen vanligen betalar – till den 12:e i andra månaden efter redovisningsperioden (i januari och i vissa fall i augusti den 17:e) respektive den 26:e i månaden efter redovisningsperioden beroende på om beskattningsunderlaget, exklusive gemenskapsinterna förvärv och import, understiger eller överstiger 40 miljoner kronor (prop. 1996/97:100, bet. 1996/97:SkU23, SFS 1997:483).

Skatten är betald den dag då betalningen har bokförts på skattemyndighetens konto. (Före skattekontoreformen gällde att skatten ansågs betald då inbetalning skett till post eller bank.)

Motionerna

I *motion Sk694 yrkande 2 av Cristina Husmark Pehrsson (m)* sägs att kravet på nystartade företag att redan efter tio dagar betala in källskatt och arbetsgivaravgifter i förskott kan vara en förklaring till att alltför få vill starta eget.

I *motion Sk735 av Maria Larsson (kd)* anføres att momsredovisningen vållar företag stora problem eftersom förskottsfakturor är vanliga och moms

då skall redovisas annan månad än fakturadatum. Motionären framhåller att den skattskyldige kan påföras skattetillägg vid fel i momsredovisningen även om inbetalningen gjorts i förtid och om beloppet är rätt men tidpunkten fel. I motionen föreslås att fakturadatum bör vara styrande för såväl avsändare som mottagare vid momsredovisning till skattemyndigheterna.

I *motion N384 yrkande 16 delvis av Alf Svensson m.fl. (kd)* kritiserar de nya reglerna som innebär att betalning anses ha skett när pengarna kommit in på skattemyndighetens konto och inte som tidigare den dag då betalning skedde i post eller bank. Motionärerna föreslår därför en översyn av vad som skall räknas som betalningsdag. Samma fråga tas upp i *motion N386 yrkande 5 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter (fp)*. Här föreslår motionärerna att reglerna skall ändras så att redovisning och betalning skall ha sänts in angivet datum. I samma motion föreslås vidare en återgång till tidigare gällande regler för momsinsbetalningar (*yrkande 9*). Som skäl anförs att många företagare tvingas betala in momsen innan de fått betalt från sina kunder.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill med anledning av vad som anförs i motion Sk694 framhålla att källskatt och arbetsgivaravgifter aldrig skall betalas i förskott. När det gäller debiterad preliminär skatt skall, som framgår av bakgrundsbeskrivningen ovan, den första delbetalningen i regel göras tidigast 22–23 dagar efter debiteringen. Utskottet avstyrker med detta motion Sk694 i motsvarande del.

När det gäller motion Sk735 kan utskottet instämma i att de nuvarande reglerna i momslagen om redovisning av utgående och ingående moms är svåra att tillämpa för både skattskyldiga och myndigheter. Moms skall redovisas vid yrkesmässig omsättning av varor och tjänster, vid import och vid gemenskapsinterna förvärv samt vid uttag av varor och tjänster. Huvudregeln för redovisning innebär att skatten skall redovisas när en omsättning respektive ett förvärv "enligt god redovisningssed bokförts eller borde ha bokförts". Problemet är att nämnda regel inte entydigt anger vid vilken tidpunkt redovisningsskyldighet för utgående skatt respektive avdragsrätt för ingående skatt uppkommer. Svårigheterna beror på att det finns olika regler i bokföringslagens som anger när en faktura skall grundbokföras under löpande räkenskapsår. Detta kan ske per verifikationsdatum (när en faktura utfärdats eller mottagits) eller alternativt per affärshändelsedatum. Det finns dessutom regler i momslagen som anger vid vilken tidpunkt en faktura eller jämförlig handling skall finnas för att styrka avdragsrätt till ingående moms. Slutligen regleras frågan av den redovisningspraxis för bokföring av moms vid bokslut som uppkommit och som t.ex. medger en möjlighet till s.k. brytdagsredovisning. Nuvarande rättspraxis ger företagen möjlighet att redovisa skatten efter antingen fakturadatum eller efter leveransdatum, dvs. oberoende av när fakturan är daterad. Även brytdagsredovisning med möjlighet för företagen att individuellt välja brytdag medför att utgående och ingående skatt ofta inte redovisas i samma period av säljare och köpare. De olika redovisningssätten leder till betydande tillämpnings- och kontrollproblem och ställer stora krav

på både företag och myndigheter. Systemet kan också missbrukas av företag i intressegemenskap.

En arbetsgrupp inom RSV har i en rapport, 1999:13 Sambandet mellan redovisning och indirekt beskattning, utarbetat ett förslag för att komma till rätta med de ovan beskrivna svårigheterna. Förslaget syftar till en precisering i momslagen av tidpunkten för redovisning av moms. Skattereglerna föreslås bli fristående i förhållande till redovisningsreglerna men redovisningen skall även fortsättningsvis ske med ledning av företagets löpande bokföring. Fakturadatum föreslås i de allra flesta fall bli avgörande för tidpunkten för redovisning av utgående moms och därmed i praktiken huvudmetod. Rapporten remissbehandlas för närvarande.

Den fråga som tas upp i motion Sk735 är således uppmärksammas genom RSV:s översyn, och ett tillkännagivande från riksdagens sida är därför obehövligt. Utskottet avstyrker därmed motion Sk735.

Frågan om vid vilken tidpunkt en skattebetalning skall anses ha skett har behandlats av utskottet i de av riksdagen godkända betänkandena 1996/97: SkU23, 1997/98:SkU24 och 1998/99:SkU9. Enligt den gällande ordningen är skatten betald den dag betalningen bokförts på skattemyndighetens konto. Utskottet vidhåller uppfattningen att det är en fördel att ha en ordning på skatteområdet som stämmer överens med civilrättsliga principer om hur betalning görs i andra sammanhang. Till saken hör att det numera finns möjligheter som inte fanns tidigare att betala skatten genom bankgiro. Härigenom har tidsåtgången minskat för den som föredrar denna betalningsform. Därmed avstyrks motionerna N384 och N386 i motsvarande delar.

Med anledning av förslaget i motion N386 yrkande 9 slutligen om en återgång till tidigare gällande regler för momsinsbetalningar gör utskottet följande bedömning. Som framgår av redogörelsen över lagstiftningen under senare år i inledningen till detta avsnitt har bestämmelserna om momsinsbetalning efter hand mjukats upp, dels genom en höjning av beloppsgränsen från 10 till 40 miljoner kronor, dels genom en viss senareläggning av inbetalningstidpunkterna i samband med skattekontoreformen. Utskottet vill framhålla att reglerna är utformade så att de mindre företagen gynnas och att de dessutom innebär att avdragsrätten för ingående moms kan utnyttjas tidigare än som gällde förut. Enligt utskottets mening har de problem som motionären anger minskat betydligt genom de redovisade förändringarna. De regler som gällde före skattekontoreformen passar heller knappast in i det nuvarande skattekontosystemet. Utskottet avstyrker med detta motion N386 även i den nu berörda delen.

Straffavgift vid försenad deklaration m.m.

Gällande ordning

Enligt 15 kap. 6 § skattebetalningslagen (1987:483) tas förseningsavgift ut med 1 000 kr om den som är skyldig att lämna skattedeklaration eller en periodisk sammanställning inte gjort det inom föreskriven tid. Befrielse från förseningsavgiften kan ske vid vissa särskilt angivna förhållanden.

I motion N273 yrkande 18 av Per Westerberg m.fl. (m, kd, fp) anfördes att det är oskäligt att förseningsavgiften är lika stor oberoende av förseningens längd och vilka belopp som deklarerats. Reglerna missgynnar småföretag och avgiften bör enligt motionärerna slopas helt.

I motion N384 yrkande 16 delvis av Alf Svensson m.fl. (kd) föreslås att straffavgiften mildras för försenad deklaration.

Utskottets ställningstagande

När förseningsavgiften infördes uttalade utskottet att en avgift behövdes för att redovisningshandlingarna skall komma in i rätt tid och för att skattemyndigheterna skall kunna göra en snabb och korrekt avstämning av skattekontona. Utskottet ansåg också att förseningsavgiften av praktiska skäl borde ges en lättillämpad utformning, vilket en avgift med fast belopp hade (bet. 1996/97:SkU23). Utskottet vidhåller denna uppfattning och avstyrker motionerna N273 och N384 i motsvarande delar.

Inbetalning av kvarskatt

Gällande ordning

Enligt 16 kap. 6 § första stycket skattebetalningslagen (1997:483) skall obetald slutlig skatt betalas senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 90 dagar har gått från den dag då ett grundläggande beslut om slutlig skatt fattades. Enligt andra stycket i samma paragraf är motsvarande frist beträffande skatt som har bestämts genom omprövningsbeslut 30 dagar. Det ankommer på den skattskyldige själv att betala in obetald slutlig skatt. Arbetsgivarens tidigare medverkan i betalningen slopades i samband med införandet av den nya skattebetalningslagen (prop. 1996/97:100, bet. 1996/97:SkU23).

Motionen

I motion Sk807 yrkandena 2 och 3 av Marie Engström m.fl. (v) begärs förslag om ett återinförande av den tidigare betalningstiden för kvarskatten, liksom av skyldigheten för arbetsgivaren att betala in den anställdes kvarskatt. Den nuvarande ordningen har medfört ett ökande antal ärenden hos kronofogden och ställer enligt motionärernas mening till problem för många, speciellt barnfamiljer, då slutet av året oftast innebär stora påfrestningar för familjeekonomin.

Utskottets ställningstagande

Mot bakgrund av att kvarskatterna under 1990-talet fortlöpande minskat och att de skattskyldiga med förenklad deklaration numera redan på den förtryckta deklaraionsblanketten får tydliga besked om sina skatteförhållanden förefaller det inte finnas något skäl att ånyo pålägga arbetsgivarna skyldighe-

ten att betala in de anställdas kvarskatter. Ett återinförande av denna skyldighet skulle dessutom passa dåligt in i skattekontosystemet och ge upphov till administrativt merarbete. Utskottet utgår från att regeringen utvärderar det nya systemet för inbetalning av kvarskatt för att utröna vilka konsekvenser detta fått för såväl myndigheter som skattskyldiga. Utskottet avstyrker därmed motionen i berörda delar.

Återbetalning av skatt

Gällande ordning

Enligt 51 § skattebetalningsförordningen (1997:750) gäller att om den skattskyldige har uppdragit åt en bank att ta emot skatt som återbetalas enligt skattebetalningslagen skall skattemyndigheten sätta in beloppet på den skattskyldiges postgiro- eller bankkonto.

Motionen

I motion Sk810 Agneta Ringman m.fl. (s) föreslås att det skall bli obligatoriskt med återbetalning av överskjutande skatt till post- eller bankkonto. Förfarandet med utbetalningskort kostar pengar för staten och är omständligt för den enskilde, anser motionären.

Utskottets ställningstagande

Utskottet bedömer att ett obligatoriskt kontoförfarande skulle kräva bestämmelser om vad som gäller om den skattskyldige inte har något konto och inte heller vill skaffa sig något. Sannolikt skulle också ett obligatorium medföra kostnader för staten. Utskottet anser att det är bättre att gå fram på frivillighetens väg – i vart fall så länge nya anmälningar av konton ökar. Vid det senaste årets återbetalningar av skatt har de flesta (ca 58 %) skett till mottagarens bankkonto. RSV avser, enligt vad utskottet erfarit, att fortsätta att propagera för att de skattskyldiga frivilligt skall uppge ett bankkonto för eventuella återbetalningar. När blanketten för den förenklade självdeklarationen sänds ut i april i år kommer de skattskyldiga att uppmanas att lämna uppgift om ett bankkonto. Ett svarskuvert med betalt porto kommer också att bifogas. Med det anförda avstyrker utskottet motion Sk810.

Dröjsmålsränta i skattemål

Gällande ordning

I samband med införandet av skattekontosystemet avskaffades de tidigare pålagorna dröjsmålsavgift, respitränta och diverse andra ränteformer. I stället infördes i 19 kap. 4–11 §§ skattebetalningslagen (1997:483) en enhetlig kostnadsränta på tre olika nivåer beroende på dels det bristande beloppets storlek, dels hur lång tid det dröjt med betalningen.

Om ett skattekrav överklagas till skattedomstol har den skattskyldige under vissa förutsättningar möjlighet att få anstånd med betalningen av skatten.

Under anståndstiden tas anståndsränta ut. Anståndsräntan är lika med basräntan som i princip motsvarar den räntesats som gäller för sexmånaders statsskuldväxlar.

Motionen

I motion Sk673 av Kerstin Heinemann m.fl. (fp, m, kd, c) föreslås en begränsning av möjligheten att efter viss tid ta ut dröjsmålsränta i skattemål.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har behandlat motsvarande yrkande under tidigare riksmöten (se bet. 1998/99:SkU9). Utskottet vidhåller sin tidigare ståndpunkt att en sådan begränsning av räntepåföringen bakåt i tiden som föreslås i motionen skulle strida mot själva syftet med räntepåföringen, som är att fungera som en påtryckning att betala skatten i rätt tid. Även av kredit- och rättviseskäl bör en sådan begränsning som föreslås i motionen inte komma i fråga. Problemet med långa handläggningstider bör enligt utskottet lösas på annat sätt än genom ändringar i räntebestämmelserna. Mot bakgrund av vad nu anförts avstyrker utskottet motion Sk673.

Skattenämnderna

Gällande ordning

Beslut i ett taxeringsärende fattas enligt taxeringslagen (1990:324) av behörig skattemyndighet. Vissa ärenden avgörs i skattenämnd. Skattenämnden är enligt 2 kap. 7 § taxeringslagen sedan den 1 januari 2000 beslutför när ordförande eller vice ordförande och tre ledamöter är närvarande. Nämnden är dock beslutför med tre ledamöter, bland dem ordförande eller vice ordförande, om de är ense om utgången i ärendet. Fler än ordförande eller vice ordförande, och fem övriga ledamöter får inte delta i behandlingen av ett ärende.

Motionen

I motion Sk821 yrkandena 1 och 2 av Henrik Landerholm (m) anför kritik mot sammansättningen av skattenämnderna som för närvarande består av 15 ledamöter som växelvis kallas till tjänstgöring i nämnden. Enligt motionen ger denna ordning utrymme för onödigt godtycke vid kallande av tjänstgörande. Eftersom tidigare motioner i ämnet inte resulterat i någon förändring föreslår motionären att skattenämndernas funktion i den framtida skatteprocessen omprövas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet som behandlat motsvarande yrkande under tidigare riksmöten (bet. 1998/99:SkU9) bedömer alltjämt att motionärens farhågor för godtycke är

överdrivna och att det i motionen inte lagts fram någon omständighet som motiverar några ändringar i skattenämndernas sammansättning. Riksdagen har nyligen beslutat (prop. 1999/2000:6, bet. 1999/2000:SkU7) om vissa ändringar i nämndernas beslutförhållanden som syftar till att minska problemen med inställda sammanträden och till en snabbare och billigare handläggning. Utskottet utgår från att Finansdepartementet eller RSV vid behov – dvs. om man finner att organisatoriska problem föreligger i den fråga motionären berör – tar de initiativ som kan anses påkallade. Med detta avstyrker utskottet motionen.

Folkbokföringsdag m.m.

Gällande ordning m.m.

Den 1 november var tidigare mantalsskrivningsdag. I och med den nya folkbokföringslagen avskaffades mantalsskrivningen och ersattes av begreppet folkbokföring. Folkbokföring sker löpande under året och någon viss folkbokföringsdag finns inte. Som huvudregel gäller vid flyttning den nya folkbokföringen fr.o.m. flyttningens dag. Något skäl att ha en viss folkbokföringsdag finns inte för folkbokföringsverksamheten. I vissa lagar finns det fortfarande kvar bestämmelser som tar sikte på den enskildes folkbokföring den 1 november, så t.ex. kommunalskattelagen (rätt beskattningssort) och lagen om allmän försäkring (rätt kassa för inskrivning).

Motionen

I motion Sk902 yrkandena 1 och 2 av Rune Berglund och Berit Andnor (s) anförs att det finns anledning att utreda om det går att skapa klara folkbokföringsregler som ger kommuner och myndigheter möjligheter till övervakning och som innehåller sanktioner mot ett uppenbart missbruk av folkbokföringen. Enligt motionen finns det också anledning att utreda frågan om den 1 januari som folkbokföringsdag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att kvaliteten i folkbokföringen är hög. Det kan inte uteslutas att det behövs åtgärder för att man skall komma till rätta med felaktigheter och missbruk av folkbokföringen. RSV har den 17 februari 1999 till regeringen redovisat resultatet av ett projektarbete rörande förbättrad bosättningskontroll samt lämnat förslag till förändringar och andra åtgärder. Regeringen har därefter den 27 januari 2000 beslutat att tilldela RSV ytterligare projektbidrag för bosättningskontroll. Det nya projektet omfattar tidsbegränsade vistelser samt samverkan med Invandrarverket. Utskottet anser att behovet av en eventuell översyn bättre kan bedömas när alla problem blivit belysta. Resultatet av projektet bör därför avvaktas. Det kan avslutningsvis påpekas att kommuner och landsting redan i dag har en skyldighet att underrätta skattemyndigheten om det finns anledning att anta att någon har fel adress i folkbokföringen. Dessa uppgifter ligger sedan till

Folkbokföring vid tjänstgöring utomlands

Gällande ordning

Vid utflyttning från Sverige gäller att den som avser att regelmässigt tillbringa sin dygnsvila utom landet under minst ett år skall avregistreras från folkbokföringen. En person anses regelmässigt tillbringa sin dygnsvila där han under sin normala livsföring tillbringar dygnsvilan minst en gång i veckan eller i samma omfattning men med en annan förläggning i tiden. Från denna regel görs ett undantag för UD- och Sida-personal och andra som är utsända i svenska statens tjänst. Detta är ett avsteg från principen att folkbokföringen skall grundas på den faktiska bosättningen. Den aktuella personkretsen har en särställning i förhållande till andra utlandstjänstgörande personer och är t.ex. skattskyldiga här för all sin inkomst och är normalt undantagna från sociala förmåner i tjänstgöringslandet.

Motionen

I motion Sk901 av Roy Hansson (m) anfördes att folkbokföringslagen har fått en märklig tillämpning för personer som är anställda av Svenska kyrkan eller andra trossamfund i utlandstjänst. Dessa personer räknas enligt motionen som utskrivna från Sverige trots att lönen betalas ut till ett konto här i landet och de i allmänhet är skatterättsligt bosatta här. Motionären föreslår en översyn av bosättningsbegreppet för den aktuella gruppen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det ligger ett värde i att undantaget från principen om att folkbokföringen skall grundas på den faktiska bosättningen begränsas så mycket som möjligt. Det motionären anför motiverar enligt utskottets mening ingen särlösning för den aktuella gruppen utlandstjänstgörande i förhållande till andra utlandstjänstgörande, t.ex. från företag eller organisationer. Med detta avstyrker utskottet motionen.

Folkbokföring av studerande

Gällande ordning

Elever under 18 år som bor tillsammans med föräldrar eller andra anhöriga anses i folkbokföringssammanhang bosatta där även om de på grund av skolgång regelmässigt tillbringar sin dygnsvila på annat håll. Detsamma gäller elever som fyllt 18 år så länge studierna avser grund- eller gymnasieskola eller motsvarande. Folkbokföringen skall bedömas efter de faktiska förhållandena och någon valfrihet i fråga om var en person skall vara folkbokförd finns med några få undantag inte. Vuxna studerande skall folkbokfö-

ras där de regelmässigt tillbringar sin dygnsvila enligt samma regler som gäller för vuxna i allmänhet.

1999/2000:SkU18

Motionen

I motion Ub813 yrkande 7 av Agne Hansson (c) anfördes att ungdomar i dag tvingas folkbokföra sig på studieorten vilket bidrar till att kapa banden till hembygden. I motionen föreslås att ungdomar skall ha rätt att behålla sin mantalsskrivning på hemorten så länge studierna pågår.

Utskottets ställningstagande

Som framgått kan elever under 18 år och äldre elever som fortsätter grund- eller gymnasiestudier och som har egentligt hemvist tillsammans med föräldrar eller andra anhöriga folkbokföras där trots att de tillbringar dygnsvilan på annat håll. Andra studerande följer huvudregeln som innebär att folkbokföringen skall bedömas efter de faktiska omständigheterna. Någon valfrihet i fråga om var en person skall vara folkbokförd finns med några få undantag inte. Tillräckliga skäl att utöka detta undantag med studerande föreligger enligt utskottets uppfattning inte. Motionen avstyrks därför.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. *beträffande förenklingar för företagare: utfärdande av F-skattsedel och startande av företag*

att riksdagen avslår motionerna 1999/2000:Sk326 yrkande 14, 1999/2000:Sk327 yrkande 15, 1999/2000:Sk643 yrkandena 1–3, 1999/2000:Sk682, 1999/2000:Sk694 yrkandena 3 och 4, 1999/2000:Sk804, 1999/2000:Sk805, 1999/2000:Sk811, 1999/2000:Sf615 yrkande 4, 1999/2000:N384 yrkande 12, 1999/2000:N386 yrkande 1, 1999/2000:N387 yrkande 8, 1999/2000:A230 yrkandena 14–16 och 1999/2000:A807 yrkande 18,

res. 1 (m, kd)

res. 2 (c)

res. 3 (fp)

2. *beträffande förenklingar för företagare: bokföring, deklaration och andra skatteregler*

att riksdagen avslår motionerna 1999/2000:Sk696 yrkande 3, 1999/2000:Sk758 yrkandena 1 och 2, 1999/2000:Sk677, 1999/2000:N273 yrkande 6, 1999/2000:N386 yrkande 4, 1999/2000:A230 yrkande 13 och 1999/2000:A807 yrkande 19,

res. 4 (m, kd, fp)

3. *beträffande beräkning av F-skatt*

att riksdagen avslår motionerna 1999/2000:N386 yrkande 3 och 1999/2000:N387 yrkande 7,

res. 5 (c)

res. 6 (fp)

4. beträffande *servicecheckar*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:N386 yrkande 7,
res. 7 (fp)
5. beträffande *skattemyndigheternas kontrollverksamhet, skattebrottsenheterna*
att riksdagen avslår motionerna 1999/2000:Sk813 och 1999/2000:Sk824 yrkande 1,
res. 8 (m, fp)
6. beträffande *åtgärder mot skattebrottslighet*
att riksdagen avslår motionerna 1999/2000:Sk668 yrkandena 1 och 2, 1999/2000:Sk700, 1999/2000:Sk706, 1999/2000:Sk736, 1999/2000:Sk803, 1999/2000:Sk812 och 1999/2000:Ju805 yrkande 1,
res. 9 (kd)
res. 10 (v)
7. beträffande *revisionsregler, skattetillägg*
att riksdagen avslår motionerna 1999/2000:Sk801 yrkandena 1–3, 1999/2000:Sk327 yrkande 13, 1999/2000:N273 yrkande 7 och 1999/2000:N386 yrkande 6,
res. 11 (m)
res. 12 (kd, fp)
8. beträffande *uppgifter om skatt på lönebesked*
att riksdagen avslår motionerna 1999/2000:Sk802 och 1999/2000:Sk806,
res. 13 (m)
9. beträffande *kontrolluppgiftsskyldighet rörande utländska värdepappersfonder m.m.*
att riksdagen avslår motionerna 1999/2000:Sk822 och 1999/2000:Sk817,
res. 14 (v)
10. beträffande *deklarationstidpunkt*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Sk807 yrkande 1,
res. 15 (v)
11. beträffande *skatteredovisnings- och skatteinbetalningstidpunkt*
att riksdagen avslår motionerna 1999/2000:Sk694 yrkande 2, 1999/2000:Sk735, 1999/2000:N384 yrkande 16 delvis och 1999/2000:N386 yrkandena 5 och 9,
res. 16 (kd)
res. 17 (fp)
12. beträffande *straffavgift vid försenad deklaration m.m.*
att riksdagen avslår motionerna 1999/2000:N273 yrkande 18 och 1999/2000:N384 yrkande 16 delvis,
res. 18 (kd)
13. beträffande *inbetalning av kvarskatt*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Sk807 yrkandena 2 och 3,
14. beträffande *återbetalning av skatt*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Sk810,

15. beträffande *dröjsmålsränta i skattemål*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Sk673,
res. 19 (m, kd)
16. beträffande *skattenämnderna*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Sk821 yrkandena 1 och 2,
17. beträffande *folkbokföringsdag*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Sk902 yrkandena 1 och 2,
18. beträffande *folkbokföring vid tjänstgöring utomlands*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Sk901,
19. beträffande *folkbokföring av studerande*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Ub813 yrkande 7.
res. 20 (c)

Stockholm den 21 mars 2000

På skatteutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

I beslutet har deltagit: Arne Kjörnsberg (s), Lisbeth Staaf-Igelström (s), Per Rosengren (v), Kenneth Lantz (kd), Carl Erik Hedlund (m), Per Erik Granström (s), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Ulla Wester (s), Desirée Pethrus Engström (kd), Catharina Hagen (m), Yvonne Ruwaida (mp), Rolf Kenneryd (c), Johan Pehrson (fp), Lars U Granberg (s), Margareta Cederfelt (m), Claes Stockhaus (v) och Lars Lilja (s).

Reservationer

1. Förenklingar för företagare: utfärdande av F-skattsedel och startande av företag (mom. 1) – m, kd

Kenneth Lantz (kd), Carl Erik Hedlund (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Desirée Pethrus Engström (kd), Catharina Hagen (m) och Margareta Cederfelt (m) har

dels anfört följande:

Innehav av F-skattsedel är viktig för alla företagare. Det gäller att för kunder och uppdragsgivare kunna visa att man själv har ansvaret för skatter och arbetsgivaravgifter så att köparen inte behöver ansvara för betalningen av dessa. Utan F-skattsedel kommer man därför lätt till korta i konkurrensen. Det är allmänt omvittnat att svårigheterna är stora för många nya företagare att få en F-skattsedel. De modifieringar av reglerna som gjordes den 1 januari 1998 var enligt vår uppfattning inte tillräckliga. Fortfarande vägrar inte sällan skattemyndigheterna att utfärda en F-skattsedel därför att den sökande inte kan antas komma att bedriva näringsverksamhet. Detta är inte något

annat än förtäckt etableringskontroll. Vi anser att etableringsfrihet skall råda. I princip skall alla som ansöker om en F-skattsedel också få en sådan, såvida inte klara skäl talar emot. Med det nya systemet hindras många företag att starta och många människor blir hänvisade till arbetslöshet och bidrag. Det leder till ett ökat skattetryck och att tjänster aldrig blir utförda eller hänvisas till den svarta sektorn. Vi anser att RSV:s förslag (RSV Rapport 1998:4) om bl.a. en utvidgning av näringsbegreppet skall genomföras. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels vid mom 1 hemställt:

1. *beträffande förenklingar för företagare: utfärdande av F-skattsedel och startande av företag*

att riksdagen med bifall till motionerna 1999/2000:Sk326 yrkande 14, 1999/2000:Sk682, 1999/2000:Sk643 yrkandena 1–3, 1999/2000:Sk804, 1999/2000:Sk805 och 1999/2000:N384 yrkande 12 samt med anledning av motionerna 1999/2000:Sk327 yrkande 15, 1999/2000:Sk694 yrkandena 3 och 4, 1999/2000:Sk811, 1999/2000:Sf615 yrkande 4, 1999/2000:N386 yrkande 1, 1999/2000:N387 yrkande 8, 1999/2000:A230 yrkandena 14–16 och 1999/2000:A807 yrkande 18 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

2. Förenklingar för företagare: utfärdande av F-skattsedel och startande av företag (mom. 1) – c

Rolf Kenneryd (c) har

dels anført följande:

Alla möjligheter att öka sysselsättningen skall tas till vara. Det är viktigt att man på olika sätt stödjer och uppmuntrar dem som vill starta företag. Ett bra sätt är att minska byråkratin. Reglerna för att erhålla F-skattsedel tillämpas för restriktivt och hindrar därigenom framväxten av nya företag och nya jobb. Regeringen bör återkommer till riksdagen med förslag som underlättar för dem som vill starta eget företag att erhålla F-skattsedel. Det är enligt vår mening emellertid väsentligt att F-skattsedelns nuvarande funktion bibehålls. Den som har en F-skattsedel skall även i fortsättningen själv vara skyldig att göra skatteavdrag och betala sociala avgifter.

En ansökan om F-skattsedel bör också automatiskt kunna leda till registrering av företaget hos Patent- och registreringsverket. Det är inte omöjligt att en sådan automatik kan utvecklas också för fler myndighetskontakter. Det som ovan anförts bör ges regeringen till känna.

dels vid moment 1 hemställt:

1. *beträffande förenklingar för företagare: utfärdande av F-skattsedel och startande av företag*

att riksdagen med bifall till motionerna 1999/2000:Sk811 och 1999/2000:N387 yrkande 8 samt med anledning av motionerna 1999/2000:Sk326 yrkande 14, 1999/2000:Sk327 yrkande 15, 1999/2000:Sk643 yrkandena 1–3, 1999/2000:Sk682, 1999/2000:

Sk804, 1999/2000:Sk805, 1999/2000:Sf615 yrkande 4, 1999/2000:N384 yrkande 12, 1999/2000:N386 yrkande 1, 1999/2000:A230 yrkandena 14–16, 1999/2000:A807 yrkande 18 och 1999/2000:Sk694 yrkandena 3 och 4 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

1999/2000:SkU18

3. Förenklingar för företagare: utfärdande av F-skattsedel och startande av företag (mom. 1) – fp

Johan Pehrson (fp) har

dels anført följande:

Reglerna kring utfärdande av F-skattsedlar är ett hinder för människor som är beredda att satsa på företagande. Näringsverksamhet definieras som ”självständigt bedriven förvärvsverksamhet”. Vi anser att myndigheterna tolkar detta alltför snävt och inte så sällan godtyckligt. Kriterierna för avslag på en ansökan om F-skattsedel verkar nästan som avpassade för att stoppa en modern tjänsteföretagare. Den som vill bli egen företagare bör t.ex. inte ha färre än fem kunder, ha en liten ekonomisk risk eller bedriva en verksamhet av ”allmän karaktär”. I praktiken innebär dessa regler att tusentals människor som planerat att ta steget till eget företagande aldrig fått chansen, oavsett hur kommersiellt gångbara idéer de haft. Ingen vet heller hur många som avstår från att ens söka en F-skattsedel efter ett muntligt förhandsbesked från skattemyndigheterna. Vart och ett av dem är ett misslyckande för ett land som skulle behöva en våg av nyföretagande för att komma till rätta med arbetslösheten.

En arbetsgrupp inom Riksskatteverket har föreslagit en mindre förändring i definitionen av näringsverksamhet så att begreppet ”självständigt bedriven förvärvsverksamhet” ändras till ”med viss grad av självständighet bedriven förvärvsverksamhet”. Till och med denna lilla förändring har regeringen avslagit. Regeringen har misslyckats med att lösa problemen kring F-skattsedlarna. Vi anser att alla som vill i princip bör kunna få en F-skattsedel.

Vi anser att en blivande företagare skall kunna vända sig till en och samma person på t. ex. skattemyndigheten, någon som fungerar som ”personlig lots” till vilken företagaren kan vända sig med alla sin frågor. Företagaren skall heller inte behöva ägna dagar och veckor åt att orientera sig i blankett- och skattedjungeln. Det skall finnas ”starta-eget-paket” tillgängliga på alla skattekontor med t. ex. beställningskupong för F-skattsedel, information om skatteregler och bokföringsregler, instruktion om nödvändiga tillstånd och bevis, en enkel kassabok för bokföring samt en förenklad företagsdeklaration. Vad ovan anförts bör ges regeringen till känna.

dels vid moment 1 hemställt:

1. *beträffande förenklingar för företagare: utfärdande av F-skattsedel och startande av företag*

att riksdagen med bifall till motionerna 1999/2000:Sk327 yrkande 15, 1999/2000:Sf615 yrkande 4, 1999/2000:N386 yrkande 1, 1999/2000:A230 yrkandena 14–16 och 1999/2000:A807 yrkande 18 samt med

anledning av motionerna 1999/2000:Sk811, 1999/2000:N387 yrkande 8, 1999/2000:Sk326 yrkande 14, 1999/2000:Sk643 yrkandena 1–3, 1999/2000:Sk682, 1999/2000:Sk804, 1999/2000:Sk805, 1999/2000:N384 yrkande 12 och 1999/2000:Sk694 yrkandena 3 och 4 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

4. Förenklingar för företagare: bokföring, deklaration och andra skatteregler (mom. 2) – m, kd, fp

Kenneth Lantz (kd), Carl Erik Hedlund (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Desirée Pethrus Engström (kd), Catharina Hagen (m), Johan Pehrson (fp) och Margareta Cederfelt (m) har

dels anført følgende:

Den som vill starta ett eget företag möts ofta av en mur av blanketter, byråkrati och misstänksamhet. Vi anser att skattelagarna och myndigheternas arbete måste utgå från ett företagarperspektiv. I dag är regelverket utformat så att det skall vara lätt för myndigheterna att granska företagen och inte för att det skall vara lätt att följa och förstå. Dessutom krävs en rejäl rensning i regelverket.

Nästan ingen av landets 700 000 egenföretagare klarar deklarationen själv. Behovet av en brett tillämpbar förenklad företagardeklaration är av fundamental betydelse för nyföretagandet vilket Småföretagsdelegationen påpekat. Skatte- och deklarationsreglerna är för närvarande i stor utsträckning gjorda för de större företagen. Reglerna för småföretagarnas redovisning, bokslut och deklaration bör göras så enkla att de flesta företagare kan klara sitt bokslut och sin deklaration utan kostsam hjälp utifrån. Det omfattande uppgiftslämnandet och den detaljerade bokföringen är onödig för mindre företag. Regler om avskrivningar, expensionsmedel, räntefördelningsbelopp, m.m. saknar ofta relevans. För enmans- och fåmansföretag borde man i stället kunna ha en förenklad blankett där företagaren redovisar totala inkomster, löner och avgifter och en schablon för kostnader. Resten är skattepliktigt överskott. Till den förenklade deklarationen bör kopplas ett enkelt och tydligt system för inbetalning av moms, sociala avgifter och preliminärskatt.

Förslag till en frivillig förenklad företagardeklaration, i första hand avsedd för mindre tjänsteföretag, har under våren 1999 avlämnats av Förenklingsutredningen. Förslaget bereds för närvarande inom Finansdepartementet. Utredningens förslag fyller enligt vår mening emellertid inte avsett syfte utan är, som utredningen framhåller, främst avsett för företagare som driver sin näringsverksamhet som bisyssla. Förslaget måste därför förbättras i enlighet med vad som sägs i motion Sk677.

dels vid moment 2 hemställt:

2. *beträffande förenklingar för företagare: bokföring, deklaration och andra skatteregler*

att riksdagen med anledning av motionerna 1999/2000:Sk696 yrkande 3, 1999/2000:Sk758 yrkandena 1 och 2, 1999/2000:Sk677, 1999/2000:N273 yrkande 6, 1999/2000:N386 yrkande 4, 1999/2000:

5. Beräkning av F-skatt (mom. 3) – c

Rolf Kenneryd (c) har

dels anført følgende:

Reglerna kring företagandet är särskilt betungande för de små företagen. Likviditetsproblem och byråkratiskt krångel skapas med dagens system. I många fall tvingas t.ex. företagare ansöka om jämkning av preliminär skatt, vilket innebär besvär för såväl skattemyndigheten som företagaren. Den preliminära F-skatten bör sättas till 100 % av föregående års skatt i stället för som i dag schablonmässigt skrivs upp. Detta bör ges regeringen till känna.

dels vid moment 3 hemställt:

3. beträffande *beräkning av F-skatt*

att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:N387 yrkande 7 och med avslag på motion 1999/2000:N386 yrkande 3 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

6. Beräkning av F-skatt (mom. 3) – fp

Johan Pehrson (fp) har

dels anført følgende:

Vi anser att den förutberäknade F-skatten skall avskaffas. Den som har F-skattsedel skall enligt det nuvarande systemet beräkna sin årsinkomst i förväg och sedan månadsvis betala in beräknad F-skatt, oavsett om inkomsterna uppgår till beräknade belopp eller kommer mera oregelbundet. För anställdas A-skatt, arbetsgivaravgifter och moms är det en självklarhet att inbetalning och redovisning löpande skall gälla faktiska belopp. Det bör enligt vår mening även gälla F-skatten. Vi anser således att företagaren skall betala in preliminär F-skatt i förhållande till den faktiska inkomsten för månaden som gått.

dels vid moment 3 hemställt:

3. beträffande *beräkning av F-skatt*

att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:N386 yrkande 3 och med avslag på motion 1999/2000:N387 yrkande 7 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

7. Servicecheckar (mom. 4) – fp

Johan Pehrson (fp) har

dels anført følgende:

Det är mycket svårt att veta vilka regler som gäller om man anlitar en annan person att utföra tjänster. Ett enkelt system skulle kunna vara att inrätta

servicecheckar som en obyråkratisk och enkel metod för den som vill betala lön till någon annan på post eller bank. Man skall kunna betala in lön inklusive skatter, uppge sina egna och den anställdes personuppgifter och därmed ha gjort klart sin del. Uppgifterna kan sedan lagras hos RSV tills de adderas till övriga löner på den förenklade självdeklarationen. RSV har i Rapport 1996:5 Redovisning av privata tjänster redovisat hur detta skulle kunna gå till genom att i stället använda knappteles och därefter bli debiterad skatter etc. Om man så vill kan detta förenas med sänkt skatt på tjänster. Det väsentliga är att den som vill betala någon för att få hjälp med barnvakt, städning eller liknande inte hänvisas till svartjobb för att det är för krångligt att göra rätt.

dels vid moment 4 hemställt:

4. beträffande *servicecheckar*

att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:N386 yrkande 7 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

8. Skattemyndigheternas kontrollverksamhet, skattebrottsenheterna (mom. 5) – m, fp

Carl Erik Hedlund (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Catharina Hagen (m), Johan Pehrson (fp) och Margareta Cederfelt (m) har

dels anført följande:

Sedan en tid finns särskilda skattebrottsenheter hos skattemyndigheterna som skall biträda åklagare vid förundersökningen av skattebrott. Vi var av rätts-säkerhetsskäl mycket tveksamma till skattebrottsenheterna eftersom det innebär ett avsteg från ordningen att den brottsutredande verksamheten skall hållas åtskild från den statliga förvaltningen i övrigt. Vi förutsätter att regeringen noga följer de praktiska erfarenheterna av den nya organisationen och föreslår de förbättringar som kan komma att behövas. Vi förutsätter också att regeringen skyndsamt till riksdagen kommer att redovisa vad som framkommit vid denna utvärdering.

Skattemyndigheterna får i sin brottsutredande verksamhet använda automatiserad behandling av personuppgifter och inrätta särskilda underrättelseregister. För att kunna utreda skattebrott och bokföringsbrott på ett rationellt sätt krävs naturligtvis datorstöd. Även om det i varje enskilt fall väl låter sig motiveras att ge myndigheter rätt att behandla personuppgifter med automatisk databehandling är det tydligt att den totala omfattningen av samlandet och bearbetandet av personuppgifter kränker den enskildes integritet. Enligt vår uppfattning måste medborgarnas fri- och rättigheter beträffande skyddet för den enskildes integritet bli föremål för en övergripande översyn av en parlamentarisk kommitté.

dels vid moment 5 hemställt:

5. beträffande *skattemyndigheternas kontrollverksamhet, skattebrottsenheterna*

att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:Sk824 yrkande 1 och med avslag på motion 1999/2000:Sk813 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

1999/2000:SkU18

9. Åtgärder mot skattebrottslighet (mom. 6) – kd

Kenneth Lantz (kd) och Desirée Pethrus Engström (kd) har

dels anført följande:

Skattemyndigheterna har under de senaste åren tvingats till besparingar vilket bl.a. åsamkat staten stora skatteförluster. Man kan konstatera att det är skäligen enkelt att undgå skatt i Sverige. Vid sidan av den traditionellt kontrollerande och uppsökande verksamheten har skattemyndigheterna under de senaste åren fått hantera en grupp av ”skattesmitare” som är svåra att spåra och hitta fram till. Det gäller fysiska och juridiska personer som inte har känd adress, bostad eller verksamhetsplats i Sverige, s.k. non-filers. Skattemyndigheten i Malmö har under en tid bedrivit ett projekt för att nå och beskatta denna grupp. Det rör sig om stora transaktioner och konton av många olika slag knutna till fiktiva person- och organisationsnummer. Vi anser att skattemyndigheterna bör få resurser att upprätta specialenheter för att i nära samarbete med kronofogdemyndigheterna utföra kontroller och driva in skatt av ”non-filers”. Riksdagen bör begära att regeringen utreder hur man effektivt skall beskatta denna grupp. Regeringen bör därvid också utreda hur skattemyndigheterna kan bli mer effektiva i kampen mot ekonomisk brottslighet.

Vi anser vidare att Sverige behöver en skattereform som tar sikte på att steg för steg minska de skatteproblem som uppstått genom modern IT-teknik, den ökande internationaliseringen och den ökande benägenheten till skattebrott som det svenska skattesystemet inbjuder till. En utredning bör tillsättas i syfte att föreslå åtgärder som kan minska såväl de internationella som de nationella incitamenten till skattebrott.

dels vid moment 6 hemställt:

6. *beträffande åtgärder mot skattebrottslighet*
att riksdagen med bifall till motionerna 1999/2000:Sk668 yrkandena 1 och 2, 1999/2000:Sk736 och med anledning av motion 1999/2000:Ju805 yrkande 1 samt med avslag på motionerna 1999/2000:Sk700, 1999/2000:Sk706, 1999/2000:Sk803 och 1999/2000:Sk812 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

10. Åtgärder mot skattebrottslighet (mom. 6) – v

Per Rosengren (v) och Claes Stockhaus (v) har

dels anført följande:

Det illegala skatteundragandet är fortfarande på en hög nivå. Skattemyndigheterna har inte tillräckliga medel till sitt förfogande för att bekämpa ekobrottsligheten. Det handlar både om ekonomiska resurser och befogen-

heter att genomföra olika åtgärder i samband med revisioner. Vissa branscher är överrepresenterade när det gäller ekobrott och skatteundandragande. Två av dessa är restaurang- och byggbranschen. Inom dessa branscher är man medveten om detta och oroade över de problem som det innebär, inte minst genom snedvridning av konkurrensen. Stockholms Byggmästarförening rekommenderar t.ex. sina medlemmar att kräva att de anställda skall ha synlig legitimation på sig, för att visa att det inte är någon "svart" arbetskraft som används. Vi har under flera år krävt att skatterevisorer skall ha rätt att utföra legitimationskontroller vid revisioner, för att kunna göra en avstämning mot arbetsgivarregistret. Vad gäller restaurangnäringen skulle det vara enkelt att dra in eventuella tillstånd om kontrollen visar att det finns "svart" arbetskraft på arbetsplatsen. En sådan lagstiftning skulle enligt vår mening vara ytterst effektiv i kampen mot ekonomisk brottslighet och annat skatteundandragande. Regeringen bör skyndsamt återkomma med förslag till en regeländring avseende legitimationskontroll vid revisioner.

dels vid moment 6 hemställt:

6. *beträffande åtgärder mot skattebrottslighet*
att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:Sk812 och med anledning av motion 1999/2000:Sk803 samt med avslag på motionerna 1999/2000:Sk668 yrkandena 1 och 2, 1999/2000:Sk700, 1999/2000:Sk706, 1999/2000:Sk736 och 1999/2000:Ju805 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

11. Revisionsregler, skattetillägg (mom. 7) – m

Carl Erik Hedlund (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Catharina Hagen (m) och Margareta Cederfelt (m) har

dels anført följande:

Den 1 juli 1994 trädde rättssäkerhetsreformen i kraft, vilken baserades på ett enigt kommittébetänkande, Rättssäkerheten vid beskattningen (SOU 1993:62). Ett av de viktigaste kraven på politiker och beslutsfattare som fördes fram var att beslut skall präglas av långsiktighet och förutsägbarhet. Vi beklagar att den enighet som fanns 1994 inte längre föreligger. Med de revisionsregler som infördes våren 1997 (1996/1997:SkU23) ändrades balansen mellan aktörerna och vi anser därför att tidigare regler bör återinföras.

När det gäller tredjemanskontroll genom revision behöver skattemyndigheterna numera inte underrätta den reviderade om vem eller vilken rättshandling granskningen avser. Det innebär att revisionen kan få karaktären av s.k. fishing expeditions. I en demokratisk rättsstat får myndigheter aldrig ges godtyckliga befogenheter, utan de måste vara väl avgränsade och framgå av lag. Vid integritetskränkande myndighetsutövning skall åtgärden vidare stå i proportion till ändamålet. Den enskilde måste normalt veta vad som söks hos honom och varför. 1994 års bestämmelser om tredjemanskontroll bör därför återställas.

1994 års regler vid föreläggande att samla in uppgifter om tredje man bör också återinföras. Enligt dessa kunde den enskilde välja att ställa handlingar till skattemyndighetens förfogande i stället för att själv samla in uppgifterna.

Genom skattemyndigheternas nuvarande möjligheter att kontrollera det löpande beskattningsårets eller den löpande redovisningsperiodens räkenskaper och andra handlingar har ändamålet med revisionerna utvidgats och kan företas som "fishing expeditions". Detta strider mot behovs- och proportionalitetsprinciperna. Det är helt orimligt att tillåta kontroll av bokföring och handlingar m.m. som inte har något samband med att skatt- och uppgiftsskyldigheten har fullgjorts.

Enligt nuvarande regler underrättas den enskilde om revisionen först i samband med att man knackar på hos denne, för att på så sätt få till stånd en överraskningsrevision utan föregående domstolsprövning. På så sätt kringgås rättssäkerhetsgarantierna. Vi anser att en överraskningsrevision alltid måste anses innebära en tvångsåtgärd som skall omgärdas av särskilda rättssäkerhetsgarantier.

Reglerna för tullrevision bör utformas i enlighet med skatterevisionsreglerna. Det innebär att tredjemansrevision, revision av löpande år samt överraskningsrevision inte skall få förekomma i samband med tullrevision.

Ett stort antal företag har under de senaste åren fått vidkännas påförda skattetillägg som inte står i rimlig proportion till förseelsens art. Skattetilläggen är för närvarande föremål för utredning. Eftersom sanktionsformen inte omfattas av samma rättssäkerhet som andra sanktioner anser vi att man bör pröva andra former. I avvaktan på utredningen vill vi förhindra att enskilda företag drabbas och föreslår att skattetillägg fr.o.m. den 1 januari 2000 inte skall få påföras avseende periodiseringsfel när det gäller såväl direkt som indirekt skatt. Tulltillägget bör avskaffas fr.o.m. samma tidpunkt.

dels vid moment 7 hemställt :

7. beträffande *revisionsregler, skattetillägg*

att riksdagen med bifall till motionerna 1999/2000:Sk801 yrkandena 1-3, 1999/2000:Sk327 yrkande 13, 1999/2000:N273 yrkande 7 och 1999/2000:N386 yrkande 6 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts om ett återinförande av 1994 års revisionsregler och att regeringen skyndsamt lägger fram förslag om att skattetillägg vid periodiseringsfel samt tulltillägg avskaffas med verkan fr.o.m. den 1 januari 2000,

12. Revisionsregler, skattetillägg (mom. 7) – kd, fp

Kenneth Lantz (kd), Desirée Pethrus Engström (kd) och Johan Pehrson (fp) har

dels anført följande:

Skattetilläggen för fel i momsredovisningen bör slopas. Vi anser att det är mycket stötande och i strid med det allmänna rättsmedvetandet att en skattskyldig kan påföras skattetillägg även i de fall staten inte förlorar pengar eller förlusten är försumbar. Skattetillägg måste stå i rimlig proportion till

statens förlust. Vi föreslår att skattetillägget slopas i de fall periodiseringsfelet inte varit till statens nackdel eller rör ett försumbart belopp. Att en mildring skett av de höga avgifterna är ett steg i rätt riktning men är inte tillräckligt.

dels vid moment 7 hemställt:

7. beträffande *revisionsregler, skattetillägg*
att riksdagen med bifall till motionerna 1999/2000:N273 yrkande 7, 1999/2000:Sk327 yrkande 13 och 1999/2000:N386 yrkande 6 samt med anledning av motion 1999/2000:Sk801 yrkandena 1–3 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

13. Uppgifter om skatt på lönebesked (mom. 8) – m

Carl Erik Hedlund (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Catharina Hagen (m) och Margareta Cederfelt (m) har

dels anført följande:

I Sverige, med världens högsta skattetryck, är det särskilt viktigt att synliggöra det totala skattetrycket i olika sammanhang. Många skatter är för de enskilda löntagarna dolda, t.ex. arbetsgivaravgiften. Vi har tidigare föreslagit en månad utan skatt i syfte att vi alla skall bli handgripligt medvetna om hur mycket av våra egna arbetsinkomster som försvinner i skatt. Ett lönebesked med information om bruttolön, inklusive alla skatter och avgifter för såväl arbetsgivaren som den enskilde, är ett utmärkt sätt att synliggöra det faktiska skattetrycket på arbete och arbetsinkomster. Vi anser att staten som arbetsgivare skall föregå med gott exempel genom att som första punkt på lönebeskedet redovisa arbetstagarens bruttolön inklusive avgifter enligt lag och avtal. Därefter redovisas arbetsgivaravgifter, löneskatter och andra avgifter, som dras från den ursprungliga totala bruttolönen. Detta bör riksdagen som sin mening ger regeringen till känna.

dels vid moment 8 hemställt:

8. beträffande *uppgifter om skatt på lönebesked*
att riksdagen med bifall till motionerna 1999/2000:Sk802 och 1999/2000:Sk806 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

14. Kontrolluppgiftsskyldighet rörande utländska värdepappersfonder m.m. (mom. 9) – v

Per Rosengren (v) och Claes Stockhaus (v) har

dels anført följande:

Många människor sparar i dag pengar i aktiefonder. Det är vanligt att fonderna, både svenska och utländska, förvaltas av svenska banker. Bankerna skickar årsbesked till den enskilde fondinnehavaren. Dessutom skickas en kontrolluppgift. Kontrolluppgiften innehåller dock vanligtvis bara

information om svenska aktiefonder. Det framgår alltså inte av kontrolluppgiften om försäljning av värdepapper skett i aktiefond med säte i annat land. Den skattskyldige kan lätt förledas att tro att kontrolluppgiften från banken är fullständig. Det kan i många fall, efter rättelse, leda till skattetillägg på 40 %. Situationen som beskrivits innebär också merarbete för skattemyndigheterna i försöken att få fram korrekta uppgifter. Man får heller inte bortse från den uppenbara risken för skatteundandragande som detta kan ge upphov till. Mot den redovisade bakgrunden är en översyn av lagstiftningen på det här området nödvändig.

dels vid moment 9 hemställt:

9. beträffande *kontrolluppgiftsskyldighet rörande utländska värdepappersfonder m.m.*

att riksdagen med bifall till motionerna 1999/2000:Sk817 och 1999/2000:Sk822 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

15. Deklarationstidpunkt (mom. 10) – v

Per Rosengren (v) och Claes Stockhaus (v) har

dels anført följande:

Den nya förenklade deklARATIONEN har i många avseenden inneburit en minskning i arbetsbelastningen inom landets skattemyndigheter. Samtidigt har det inneburit att vissa arbetstoppar har förskjutits under året, eftersom den förtryckta deklARATIONEN tar viss tid att förbereda innan den skickas ut till de skattskyldiga. För att i alla lägen hinna med detta har sista inlämningsdag för den förenklade deklARATIONEN flyttats fram till den 2 maj. Den allmänna deklARATIONEN skall vara inlämnad senast den 31 mars. Det nya datumet för den förenklade deklARATIONEN skapar vissa flaskhalsproblem. Gransknings-tiden blir till stora delar förlagd till sommarmånaderna eftersom slutskatt-sedlarna skall vara distribuerade senast i mitten av september. För att hinna med alla deklARATIONER kontrollerar man inte alla avdrag lika noggrant. Arbetet med de förenklade deklARATIONERNA under sommarmånaderna innebär i sin tur också att tiden som blir över för granskning av mer komplicerade deklARATIONER blir knapp. Mot den här bakgrunden anser vi att man bör ändra på inlämningsdag så att ett större utrymme skapas för kontroller. Ett sätt att lösa problemet är att flytta sista inlämningsdag för de förenklade deklARATIONERNA till den 31 mars. Då får vi också en gemensam inlämningsdag för alla deklARATIONER. Ett annat alternativ är att låta skattemyndigheterna granska de deklARATIONER som anses behöva ytterligare granskning under perioden december – februari. Regeringen bör enligt vår mening snabbtreda vad som kan göras för att skapa en rimligare granskningssituation på skattemyndig-heterna.

dels vid moment 10 hemställt:

10. beträffande *deklarationstidpunkt*

att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:Sk807 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

16. Skatteredovisnings- och skatteinbetalningstidpunkt (mom. 11) – kd

1999/2000:SkU18

Kenneth Lantz (kd) och Desirée Pethrus Engström (kd) har

dels anfört följande:

De nya skatteinbetalningsrutinerna har inneburit förenklingar. Däremot har andra regler förändrats och försämrats i den nya systemet; bl.a. har förfalldagen ändrats när det gäller inbetalning av skatt, arbetsgivaravgifter och moms, så att betalningen anses ha skett när pengarna kommit in på skattemyndighetens konto och inte som tidigare den dag då betalning skedde i post eller bank. Detta har gjort att företagare nu även måste kalkylera med eventuella förseningar i postgången, helgdagar, klämdagar med mera. Vi anser att regeringen skall se över bl.a. vad som skall räknas som betalningsdag.

Momsredovisningen vållar i dag företagen stora problem. Förskottsfakturor är vanliga och moms skall då redovisas annan månad än fakturadatum. Skattetillägg påförs även om inbetalningen gjorts i förtid och om beloppet är rätt men tidpunkten fel. Skattetillägg påförs således även om staten inte förlorat pengar eller om förlusten varit försumbar. Det är ur rättsmedvetandesynpunkt helt oacceptabelt. Vi anser att ett sätt att förenkla förfarandet vid momsredovisningen är att låta fakturadatum vara styrande för såväl avsändare som mottagare. Statens inkomster blir desamma och krånglet minskar. Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels vid moment 11 hemställt:

11. beträffande *skatteredovisnings- och skatteinbetalningstidpunkt* att riksdagen med bifall till motionerna 1999/2000:Sk735, 1999/2000:N384 yrkande 16 delvis och med anledning av motion 1999/2000:N386 yrkande 5 samt med avslag på motionerna 1999/2000:Sk694 yrkande 2 och 1999/2000:N386 yrkande 9 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

17. Skatteredovisnings- och skatteinbetalningstidpunkt (mom. 11) – fp

Johan Pehrson (fp) har

dels anfört följande:

Företagare är skyldiga att se till att deras betalning finns på skattekontot ett visst datum, dvs. det är inte tillräckligt att ha betalat in före en viss tidpunkt. Detsamma gäller skattedeklarationen, som dessutom skall postas separat. Eftersom det inte finns garantier för att postgången fungerar, innebär det en osäkerhet för företagaren om inbetalningen och redovisningen verkligen kommit in i tid eller ej. Vid förseningar blir det skattetillägg även om företagaren betalat in med marginal. Förseningsavgiften på 1 000 kr är tillräcklig för att irritera och oroa småföretagare. För en enmansföretagare kan det vara

flera dagars nettoförtjänst som går åt. Regeringen har lovat att anpassa reglerna till de små företagens förutsättningar. Vi anser att frågan inte behöver utredas eftersom lösningen är enkel. För att betalning skall anses ha skett skall det räcka att redovisning och betalning har sänts in visst angivet datum.

dels vid moment 11 hemställt:

11. beträffande *skatteredovisnings- och skatteinbetalningstidpunkt* att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:N386 yrkandena 5 och 9 och med anledning av motion 1999/2000:N384 yrkande 16 delvis samt med avslag på motionerna 1999/2000:Sk694 yrkande 2 och 1999/2000:Sk735 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

18. Straffavgift vid försenad deklaration m.m. (mom. 12) – kd

Kenneth Lantz (kd) och Desirée Pethrus Engström (kd) har

dels anført följande:

De nya skatteinbetalningsrutinerna har som vi framhållit inneburit förenklingar. Däremot har andra regler förändrats och försämrats i den nya systemet. Straffavgiften vid försenad deklaration är orimligt hög. Den drabbar aktiebolag med 1 000 kr, även om den månatliga deklarationen bara är en dag försenad, och andra skattskyldiga med 500 kr. I vissa, enligt taxeringslagen närmare angivna, fall bestäms förseningsavgiften till fyra gånger nämnda belopp. Vi anser att straffavgiften för försenad deklaration skall mildras.

dels vid moment 12 hemställt:

12. beträffande *straffavgift vid försenad deklaration m.m.* att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:N384 yrkande 16 delvis och med anledning av motion 1999/2000:N273 yrkande 18 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

19. Dröjsmålsränta i skattemål (mom. 15) – m, kd

Kenneth Lantz (kd), Carl Erik Hedlund (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Desirée Pethrus Engström (kd), Catharina Hagen (m) och Margareta Cederfelt (m) har

dels anført följande:

Skattelagstiftningen tenderar att bli alltmer komplicerad. Med ett högt skattetryck ökar även kraven på reglernas precision och förutsägbarhet. Fåmans- och egenföretagarnas beskattning är komplex och vållar ofta problem vid deklarationen. Överklaganden av skattemyndigheternas beslut är också vanliga. Innan beskattningsfrågan avgjorts måste företag reservera medel såvida inte skatten betalas direkt. En osäker skattekostnad belastar företagets likviditet under lång tid och påverkar företagets expansionsförmåga och möjlighet att anställa. Företag riskerar också att slås ut av tillkommande skatt långt efter deklarationstillfället. Eftersom den skattskyldige inte

kan påverka regelsystemet anser vi att han heller inte skall behöva bli lidande. Vi anser att det behöver införas en regel av stupstockskaraktär i skattelagstiftningen med en angiven längsta tid för myndigheternas handläggning av skatteärenden. Har ärendet eller målet inte avgjorts inom den tiden bör det avskrivas. Målsättningen bör vara att alla deklARATIONER skall fastställas inom ett halvår från det att de lämnats in. I dag är handläggningstiden enbart i domstol ofta ett till ett och ett halvt år. Om skattemyndigheten ifrågasätter deklARATIONEN, bör i alla händelser inte ränta på i efterhand påfordrad skatt få tas ut för mer än ett år. Vi anser att i ett rättssamhälle måste den enskildes intresse av att få deklARATIONEN fastställd inom rimlig tid gå före statens intressen. Problemet med långa handläggningstider i skatteärenden är en viktig rättssäkerhetsfråga.

dels vid moment 15 hemställt:

15. beträffande *dröjsmålsränta i skattemål*
att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:Sk673 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

20. Folkbokföring av studerande (mom. 19) – c

Rolf Kenneryd (c) har

dels anført följande:

Folkbokföringslagen innebär att ungdomar som bedriver högre studier folkbokförs på studieorten. Det bidrar till att kapa banden med hembygden. Jag anser att folkbokföringslagen skall ändras på den här punkten och att studerande skall kunna vara folkbokförda på hemorten under studietiden. Ungdomar bibehåller då möjligheten att under studietiden vara engagerade i sin hemkommun. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels vid moment 19 hemställt:

19. beträffande *folkbokföring av studerande*
att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:Ub813 yrkande 7 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

Särskilt yttrande

Straffavgift vid försenad deklARATION (mom. 12) – m

Carl Erik Hedlund (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Catharina Hagen (m) och Margareta Cederfelt (m) anför:

De nya skatteinbetalningsrutinerna har inneburit förenklingar men när det bl.a. gäller straffavgiften vid för sent inlämnad deklARATION har reglerna försämrats och missgynnar särskilt småföretag. I det nya systemet är förseningsavgiften 1 000 kr. Tidigare fanns egentligen ingen motsvarande bestämmelse eftersom deklARATIONENS inlämnande och betalning skedde i samma handling. Många företagare skulle vilja lämna in deklARATIONEN direkt till det lokala skattekontoret. Riksskatteverket har emellertid uppgivit att

detta inte är möjligt. Vi anser att det är oskäligt att förseningsavgiften är lika stor oberoende av förseningens längd och av vilka belopp som deklarerats. 1999/2000:SkU18

Sammanfattning.....	1
Motionerna	1
Utskottet	6
Förenklingar för företagare: utfärdande av F-skattsedel och startande av företag.....	6
Förenklingar för företagare: bokföring, deklaration och andra skatteregler.....	9
Beräkning av F-skatt.....	10
Servicecheckar	10
Skattemyndigheternas kontrollverksamhet, skattebrottsenheterna.....	11
Åtgärder mot skattebrottslighet.....	12
Revisionsregler, skattetillägg.....	14
Uppgifter om skatt på lönebesked.....	15
Kontrolluppgiftsskyldighet rörande utländska värdepappersfonder m.m.	15
Deklarationstidpunkt.....	16
Skatteredovisnings- och skatteinbetalningstidpunkt	17
Straffavgift vid försenad deklaration m.m.	19
Inbetalning av kvarskatt.....	20
Återbetalning av skatt	21
Dröjsmålsränta i skattemål.....	21
Skattenämnderna.....	22
Folkbokföringsdag m.m.	23
Folkbokföring vid tjänstgöring utomlands.....	24
Folkbokföring av studerande	24
Hemställan	25
Reservationer.....	27
1. Förenklingar för företagare: utfärdande av F-skattsedel och startande av företag (mom. 1) – m, kd	27
2. Förenklingar för företagare: utfärdande av F-skattsedel och startande av företag (mom. 1) – c.....	28
3. Förenklingar för företagare: utfärdande av F-skattsedel och startande av företag (mom. 1) – fp.....	29
4. Förenklingar för företagare: bokföring, deklaration och andra skatteregler (mom. 2) – m, kd, fp.....	30
5. Beräkning av F-skatt (mom. 3) – c.....	31
6. Beräkning av F-skatt (mom. 3) – fp.....	31
7. Servicecheckar (mom. 4) – fp.....	31
8. Skattemyndigheternas kontrollverksamhet, skattebrottsenheterna (mom. 5) – m, fp	32
9. Åtgärder mot skattebrottslighet (mom. 6) – kd.....	33
10. Åtgärder mot skattebrottslighet (mom. 6) – v.....	33
11. Revisionsregler, skattetillägg (mom. 7) – m.....	34
12. Revisionsregler, skattetillägg (mom. 7) – kd, fp.....	35
13. Uppgifter om skatt på lönebesked (mom. 8) – m.....	36

14. Kontrolluppgiftsskyldighet rörande utländska värdepappers- fonder m.m. (mom. 9) – v	36
15. Deklarationstidpunkt (mom. 10) – v	37
16. Skatteredovisnings- och skatteinbetalningstidpunkt (mom. 11) – kd	38
17. Skatteredovisnings- och skatteinbetalningstidpunkt (mom. 11) – fp	38
18. Straffavgift vid försenad deklaration m.m. (mom. 12) – kd	39
19. Dröjsmålsränta i skattemål (mom. 15) – m, kd	39
20. Folkbokföring av studerande (mom. 19) – c	40
Särskilt yttrande	40
Straffavgift vid försenad deklaration (mom. 12) – m	40